

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik VIII.

V Ljubljani, aprila 1891.

4. zvezek.

Bela nedelja.

I. Krščanska popolnost.

Bodite popolnoma, kakor je vaš
Oče popolnoma. Mat. 5, 48.

Zopet so prešli prelepi velikonočni prazniki, katerih veseli spomin smo obhajali vso osmino preteklega tedna. Ljubeznivi Bog, kateri nam je dal, da smo jih zopet zdravi in veseli praznovali, naj nam dodeli tudi to milost, da bi ne šli letos zastoj memo nas, da bi jih ne praznovali brez dušnega dobička, brez stalne dušne koristi! Velikonočni prazniki so namreč neko središče vseh drugih Gospodovih praznikov. Prazniki pred veliko nočjo nas spominjajo na vse to, kar je Jezus Kristus storil, da bi nam pridobil in zaslužil vse milosti, katerih nam je treba v dušno zveličanje; prazniki po veliki noči pa nas spominjajo na vse to, kar je naš Zveličar storil v ta namen, da bi se mogli vdeležiti njegovih milosti. Prazniki pred veliko nočjo nam takorekoč kažejo, kako je ljubi Jezus napolnil nebeške studence milosti božjih; prazniki po veliki noči pa nam kažejo, kako je nam vsem odprl te studence, da moremo vsi zajemati, vsi piti iz njih in utolažiti dušno žejo in potrebo. — Zato tudi tako radi imenujemo velikonočni čas — „čas prenovljenja“. Da, velikonočni prazniki so čas prenovljenja: to nam že kažejo cerkveni obredi in cerkvene šege. Že veliki četrtek prenavljajo škofje po škofijskih cerkvah sveta olja: tisto sv. olje, ki se rabi pri sv. krstu v začetku življenja, tisto sv. olje, s katerim mazilijo mašniki bolnike ob koncu življenja; tisto sv. olje, s katerim delijo škofje sveto birmo in mašnikovo posvečenje.

Čas prenovljenja je to, ker se veliko soboto ogenj in vsa svečava prenovi: v cerkvi namreč se pogasijo vse luči in pred cerkvijo se ukreše in zakuri ogenj, ob katerem se prižgó svetilnice in druge luči po cerkvi. Čas prenovljenja je to, ker se veliko soboto prenavlja tudi krstna voda, s katero deli sv. cerkev duhovno življenje in odpira pravico do studenca vseh družih milosti, katere deli sveta cerkev svojim otrokom. Prav posebno pa se mora imenovati to čas prenovljenja, ker o velikonočnem času mora sleherni kristijan obnoviti svoje srce z vredno in dobro spovedjo. Ako so nekdanj aposteljni povsod oznanovali vstajenje Kristusovo, rekoč: „Mi smo pričé Kristusovega vstajenja“, smemo tudi mi mašniki veselo klicati: „Mi smo pričé vstajenja toliko in toliko skesanih spokornikov; videli smo dolge vrste grešnikov, kateri so zapustili staro grešno življenje in vstali k novemu življenju milosti in pravice; videli smo dolge vrste pravičnih, kateri so pri spovedi očistili svoje dobro srce tudi malih grehov in madežev ter vstali k novemu življenju pravičnosti in popolnosti.“ Da, kakor so pri judih pred velikonočjo pripravili ves stari kvas, ker so imeli med velikonočnimi prazniki ves teden le opresne kruhe, tako morajo tudi kristijani ob velikonočnem času postrgati stari kvas grehov in napak ter pričeti novo življenje. Zato piše sv. apostelj Pavel: *Bratje, postrgajte stari kvas, da boste novo testo . . . Obhajajmo veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, marveč v opresnih kruhkih čistosti in resnice.* (Kor. 5, 7—8.)

Toda kaj bi nam pomagalo vstati iz groba greha, ako bi se pa zopet nazaj vlegli po veliki noči, kaj bi pomagalo prenoviti dušno življenje, če bi pa pustili, da se nam zopet oslabi, postara in peša? Ohraniti in vzdržati je treba dobrega duha. K temu pa nobena reč bolj ne pomaga kakor to, kar imenujemo krščansko popolnost. — Zato sem se namenil vam danes nekoliko spregovoriti o krščanski popolnosti in sicer: I. da smo vsi dolžni se prizadevati za krščansko popolnost in II. katerih pomočkov se nam je posebno posluževati v ta namen.

Popolna se imenuje vsaka stvar, kateri ničesar ne manjka, ki je brez napake. Cvetlica n. pr. se imenuje popolna, ako ima prav vsa peresca; če le enega manjka, ni več popolna. Da je res popolna, morajo dalje biti vsa peresca lepo izraščena; ako je katero zaostalo, ali je ovenelo, ali ga je črvič oglodal ali kaj družega ranilo in oškodovalo, taka cvetlica ni popolna. Da je cvetlica popolna, imeti mora

svojo živo prvotno barvo; ako je barva obledela, ni več popolna. Enako imenujemo ona umetniška dela popolna, katerim celo najboljši mojster ne more ničesar oponašati, katerih bi celo najizvrstnejši mojster ne mogel lepše in boljše narediti; pa tudi takega izvrstnega umetnika, kateri zna taka popolna dela izvrševati, imenujemo popolnega.

Obrnimo to na svoje dušno življenje. Popolno bomo imenovali tako srce, kateremu kar ničesar ne manjka, — srce, katero ni omadežano z nobenim grehom niti z velikim, niti z malim, — srce, katerega ne razjeda nobena strast in zlobnost, — srce, katero se odlikuje v vseh krščanskih čednostih in dobrih delih.

Pa boste ugovarjali: „Saj takega srca ni nikjer na svetu.“ Tudi jaz tako rečem: Takega srca ne najdemo na zemlji, katero bi bilo tako brezmadežno in sveto, da bi ne moglo biti še čistejše in še boljše. Poprej nas bodo zakopali v mrzli grob, kakor bi mogli kaj takega reči. Le eno samo srce je bilo na svetu tako popolno, da ne more biti popolniše. Bilo je to najčistejše, najnedolžniše, najsvetejše — božje Srce Jezusovo, katero je bilo na veliki petek umorjeno in prebodeno, a je velikonočno jutro zopet začelo bítí! — Če torej imenujemo še katero drugo srce popolno, ima to le tak pomen, da je Jezusovemu najsvetejšemu Srcu podobno, in čem podobniše mu je, tem popolniše se sme imenovati. Naša popolnost torej obstoji v tem, da si od dne do dne bolj prizadevamo po Jezusovem izgledu Boga nad vse ljubiti in bližnjega kakor sami sebe, božje in cerkvene zapovedi čedalje natančniše spolnovati, ne le velikih in smrtnih grehov, marveč tudi malih se skrbno varovati ter za čednosti in dobra dela na vso moč se prizadevati.

I. Da je taka popolnost za vse ljudi potrebna, tega se kaj lahko prepričamo.

1. To kaže in zahteva že zdrav razum. V posvetnih zadevah se vse na okrog tako zelo prizadeva za zboljševanje in popolnjenje. Tu se ljudje trudijo, da bi zemljo zboljšali, travnike, njive, gozde; drugi premišljajo, kako bi si zboljšali orodje in orožje; tretji predarjajo, kako bi zboljšali lastno in tuje stanje, ter pomnožili premoženje; četrto, kako bi kraje olepšali, ceste zboljšali itd. Vse to delajo zato, da bi si življenje v tej solzni dolini zboljšali in slajšali. In res hvaležno moramo priznati, da se je silno veliko storilo v tem oziru: bister um in močna volja sta se skazala velikana. Kakšna je bila n. pr. vožnja pred sto leti — kako neukretna; kako zložno pa imamo sedaj po železnicah, da skoro ne vémo, kdaj pridemo iz enega

mesta v drugo, iz ene dežele v drugo! Kako težko je bilo takrat v daljne kraje kaj nujnega sporočiti; kako hitro pa gredó sedaj novice križem sveta! Kako slaba je bila nekdaj domača svečava in razsvetljava, kako smo pa sedaj napredovali! In tako se kaže napredek še pri mnogih družih posvetnih opravilih in naporih.

Kako žalostno in škodljivo bi pač bilo, ako bi v najpotrebniši in najimenoitniši zadevi ne hoteli nič napredovati, ničesar zboljševati! Ako se toliko trudiš s posvetnim učenjem, da bi se ponašal in lažje shajal, zakaj se pa za najpotrebnišo učenost tako malo zмениš? za učenost, katera te pripelje do večne sreče? Ako se tako pridno učiš zgodovine starih časov in hočeš poznati kralje in cesarje že zdavno propalih narodov, zakaj se pa tako malo trudiš poznati Kralja vseh kraljev in njegova dela!? Toliko se prizadevaš, da bi poznal živali in rastline po zemlji, rudnino pod zemljo in zvezde na nebu in se čudiš lepoti njihovi; zakaj bi se pa na vso moč ne trudil spoznati njihovega Gospoda, kateri jih je iz nič vstvaril?! Če se za to življenje toliko pehaš, ki ga tako malo časa vživaš, zakaj bi pa pozabil življenje, ki bode vekomaj trajalo? Ako se noč in dan trudiš, da bi si pomnožil časno premoženje, kako da bi se ne trudil za zaklade, katerih tatje ne morejo skopati in vkrasti, ne rja končati, ne molji snesti! Da, že zdrava pamet nas sili, da se trudimo na vso moč za krščansko popolnost.

2. Krščansko popolnost nam pa tudi Bog sam naravnost veleva. Že Abrahamu je Bog prigovarjal, naj hodi po poti popolnosti: *Hodi vpričo mene in bodi popolnoma.* (I. Moz. 17, 1.) Izraelcem, od katerih v mnogih rečeh ni terjal toliko, sploh kliče: *Bodite sveti, ker tudi jaz sem svet.* (III. Moz. 11, 14.) Koliko bolj mora Bog zahtevati popolnost v novem zakonu, kateremu je bil stari le predpoda in senca! Zato pravi Kristus: *Bodite popolnoma, kakor je vaš Oče nebeški popolnoma.* Te besede je Jezus govoril splošno. On ni rekel samo duhovnom, menihom in nunam: bodite popolnoma, marveč vsem brez razločka. S temi besedami je pa že tudi razodel, v čem naj bo naša popolnost. Ker je ob drugi priliki rekel: *Kdor vidi mene, vidi Očeta*, pomenijo besede: *Bodite popolnoma . . .* Mene posnemajte! Prizadevajte si, da boste v svojem življenju tako mislili, kakor sem jaz mislil, tako govorili, kakor sem jaz govoril, tako delali, kakor ste mene videli. *Izgled sem vam zapustil, da tudi vi tako delate!* Prav tako so učili tudi aposteljni in svoje učence napeljevali k popolnosti. Kristijan biti in po krščanski popolnosti hrepeneti, to

je v tako tesni zvezi, da se ne dá ločiti. Kdor se ne prizadeva za krščansko popolnost, ta se ne more imenovati pravi kristijan.

3. Krščansko popolnost zahteva naša sv. vera. Njena prva zapoved, ki ima vse druge v sebi, se glasi: *Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči . . . svojega bližnjega pa kakor sam sebe!* In ravno to zapoved zvesto spolnovati, se pravi za krščansko popolnost se truditi. Zato pravi sv. apostelj Pavel: *Polnost postave je ljubezen.* In sv. Frančišek Saleški, preljubenzivi učitelj krščanske popolnosti, govori: *Nobene druge popolnosti ne poznam, nego to: Boga ljubiti iz celega srca in bližnjega kakor samega sebe.* — Služabniki smo velikega Gospoda! Noben gospod pa ne more biti zadovoljen s polovičarsko službo in s polovičarskim služabnikom. Kolikor večji pa je gospod, toliko boljše služabnike si izbira. Sodite sedaj sami: ali more najvikši Gospod zadovoljen biti z drugačnimi služabniki nego s popolnimi, kateri vse svoje moči in zmožnosti njemu posvetijo v ljubezni in zvestobi? Sveta vera ne zahteva od vseh enake svetosti; pač pa zahteva, da naj vsakdo Bogu služi po svojih zmožnostih: *iz vse svoje moči!* In to se pravi, za krščansko popolnost se prizadevati.

4. Za krščansko popolnost se moramo tudi zato zvesto prizadevati, ker se bode po tej naši popolnosti plačilo v nebesih *ra v n a l o*. Kolikor svetejša bode katera duša ob ločitvi s tega sveta, toliko večja bode tudi njena sreča skoz vso večnost, ker bode Bogu tem podobniša in tem zmožniša ga spoznati in ljubiti v nebeški popolnosti. In ravno to večno spoznanje in ljubezen bode glavni del nebeške radosti. Torej kolikor skrbniše se zdaj na zemlji varujemo vsakega tudi najmanjšega greha, kolikor bolj se trudimo dobrih del in čednosti si pridobiti, popolnoma Bogu se darovati in od dné do dné bolj v krščanski popolnosti rasti, toliko večje bode tudi naše večno zveličanje v nebesih. Če torej nočemo, da bi kdaj — na pragu večnosti, — kadar pride za nas noč in ne bode mogoče nič več delati, bitko obžalovali, da nismo drazega časa boljše obračali, mavreč najlepše ure napravili: zato se zdaj resno in stanovitno poprimimo krščanske popolnosti. Ali nas ne bode sram, da se toliko pehamo in trudimo, da toliko pretrpimo, da bi si za nekoliko let tukaj na zemlji srečno in prijetno življenje vravnali, če pa za večno — neminljivo, neizmerno veselje tako malo storimo? Nikar nam naj ne gre nikdar iz spomina, da je vse naše drugo delovanje zastoj, vse prazno razun tega, kar storimo za Boga in za večnost.

5. In slednjič, ko bi se ne prizadevali za krščansko popolnost, bi si kaj lahko nakopali večno pogubljenje. — Kdor noče v globok prepad pasti, ta ne sme blizo prepada hoditi, marveč vedno mora za nekaj metrov proč od brezdna se pomikati, kajti ko bi se lahkomišljeno približal, se mu utegne v glavi zvrtni in padel bode v globočino. Ravno tako bode padel v brezno večnega pogubljenja oni, kateri se sicer boji velikih grehov, a v malih rečeh pa se noče varovati in bo kmalo v velike zabredel. Ko bi bili oni, kateri so zdaj v peklu, ta-le nauk spolnovali, katerega vam zdaj-le razlagam, prav gotovo bi ne bili prišli v pekel. Morebiti so rekli: Da le v pekel ne pridemo, če v vice pridemo nič ne dé, saj od tam se dá še rešiti. Oh, predragi! kako lahko se zgodi, da tak lahkomišljenik, ki se ne boji v vice priti, prišel bode v pekel.

Kadar lovec hoče zajca vstreliti, ne sme samo tako visoko pomeriti, kakor vidi zajca, marveč višje, ker krogla pada med tem ko leti in prišla bi prej na tla, predno pride do zajca. Glejte, tako je tudi z našimi sklepi, ako mi ne sklenemo kaj višjega doseči, tudi ne bomo dosegli nižjega, naša natora je slaba, nas le proti tlom vleče in tlači. Kdor pravi: „Da le v nebesa pridem, če sem tudi v zadnjem kotičku za vratmi!“ ta niti skoz vrata ne bode prišel, in nikdar ne bode gledal nebes, marveč zgodilo se mu bo, kakor nespametnim devicam, katerim so se pred nosom zaprla ženitovanjska vrata in so zastonj zdihovala in trkale.

Oh, predragi! v tako važni reči se je treba zagotoviti, zagotovimo se pa le s tem, da si prizadevamo za najvišje, kar nam je mogoče doseči: da se greha varujemo, kolikor le moremo, da se za dobra dela in čednosti trudimo, kolikor je le v naši moči, da Boga ljubimo res iz vsega srca, iz vse duše, iz vseh svojih moči — ob kratkem če po krščanski popolnosti koprnimo.

II. Odgovoriti imam še v kratkem na vprašanje: Katerih pomočkov se nam je posluževati, da napredujemo v krščanski popolnosti? — Pomočkov je silno veliko in to se vé, da vseh vam ne bom našteval in opisaval v tem kratkem času. Tudi se ne oziram na tiste posebne pomočke, s katerimi dospevajo redovniški in samostanski ljudje do krščanske popolnosti, ki se zavežejo s trojno obljubo evangeljskih svetov; omeniti vam hočem nekaterih najnavadnih in najpotrebnejših, ki so prav za vse ljudi; katerih se lahko poslužijo papež v Rimu in najslednji kaplan v hribovski vasi, vladar na vladarskem prestolu in ubogi pastir in pastarica, ki po planinah čedo

pase. Da si boste pa te pripomočke lažje zapomnili, povém vam jih v primeri.

Mislite si mladeniča, ki zna že nekoliko risati in hoče postati izvrsten slikar. Kaj bode naredil? Poiskal si bode dobrega učitelja in tega bode mnogokrat obiskoval, veliko ž njim občeval; zvesto ga bode poslušal, kadar mu bode razlagal slikarsko umetnost; rad bode videl, če mu bode napake popravljaj in mu pomagal; poleg tega se bode pa še sam silno veliko trudil, ure in ure bode presedel poleg svoje delalne mize; vse bode na to obračal, da bi kdaj postal izvrsten in slaven mojster: čas, denar, trud — posnemal bode zlasti najkrasniše slike in umotvore.

Obrnimo to na krščansko popolnost, saj je tudi velika umetnost, — umetnost vseh umetnosti. Tudi kristijan, kateri hoče popolnoma postati, mora tako ravnati.

1. Učenik mu je Bog sam. Teга mora pridno obiskovati, dolgo pri njem se muditi; to se pravi moliti mora, ne semtertje, ne včasih kaj malega, marveč veliko in stanovitno mora moliti, zlasti če mu je le količkaj mogoče v notranji molitvi — premišljevanji se vaditi. Res je sicer, da molitev sama še ni svetost, še ni popolnost, res je, da kdo veliko moli, pa vendar še zraven lahko veliko greši, toda res je pa tudi, da tisti, kateri slabo moli ali nič ne moli, ne bode nikdar velik svetnik postal, kajti o onih, ki so se zveličali in se sedaj veselijo v nebesih, nikjer ne beremo: Ta svetnik ali ona svetnica ni hotel moliti, in vendar je svetnik postal — ne, ravno nasprotno beremo v življenju svetnikov in svetnic Božjih, da so pridno molili, veliko pa pobožno, in pri molitvi so se takorekoč navžili onega vzvišenega duha, ki jih je na kvišku vodil.

2. Dalje sem rekel, da mora mladenič, kateri hoče kdaj postati izvrsten mojster-slikar, pridno poslušati nauke in vodila svojega učitelja. Tudi kristijan, kateri se hoče kdaj odlikovati kot velik mojster svetosti, mora rad poslušati nauke božje. — Kdor ni prijatelj b o ž j e b e s e d e, kdor ne mara kaj božjega slišati, ne bode nikdar velik svetnik; nasproti pa, kdor hoče rasti v svetosti ali krščanski popolnosti, mora vsako le mogočo priliko porabiti, da izvé kaj svetega, kaj božjega: rad obiskovati krščanske nauke, rad prebirati lepe poučne knjige. Res je, da so sedaj hudobni časi, da je težko sveto živeti; a tudi to je res, da se sedaj duhovni silno trudijo in bolj spretno in vneto oznanujejo božjo besedo kakor nekdanj in tudi lepega berila je zdaj veliko več, kakor nekdanj. In če je v naših krajih v mnogih ozirih še kaj bolje nego po drugih, in če je naše slovensko ljudstvo še manj sprideno kakor drugod po svetu, moramo v veliki

meri to srečo pripisovati oni goreči ljubezni, ki jo ima za besedo božjo bodisi v pridigah ali v knjigah.

3. Tretjič sem rekel, da mora mladenič, kateri hoče kdaj postati izvrsten slikar, rad pustiti in še prositi učitelja, da mu napake popravlja, kajti že stari pagani so imeli navado reči: *errando discimus*, s tem, da se zmotimo, se učimo. Tudi kristijan, ki hrepeni po krščanski popolnosti, potrebuje vedno pomoči nebeškega Učenika, da mu pomaga, napake popravlja itd. To pa se zgodi v sv. z a k r a m e n t i h. Kdor ne hodi gostokrat k spovedi in k svetemu obhajilu, ta tudi nikdar ne bode dospel do svetosti in popolnosti. Kdor namreč več mesecev ali celo leto pušča svojo dušo v grehu in je ne očisti v dobri spovedi in je ne pokrepča z nebeško hrano, tak kaže, da ne sovraži greha in da ne ljubi ne Boga, ne svoje duše: kako bode kdaj popolnoma? Ali more kdo obleko čisto ohraniti, ako jo vsak dan oblači, pa le na pol leta enkrat osnaži? Ali more kdo zdrav in krepak ostati, ako redno hrane ne vživa? Da, nikdo ne more svoje duše ohraniti čiste, vsaj tudi malih grehov, ako je ne očiščuje pogostoma z vredno spovedjo in ne okrepčuje z večkratnim sv. obhajilom! — In kako bi tak tudi kaj ljubezni imel do Jezusa, ako ga zanemarja in noče poslušati njegovega ljubeznivega vabljenja.

4. Slikarskemu učencu pa bi ne pomagali do zaželjene slave vsi še tako temeljiti nauki in navodi, ako bi se sam veliko ne trudil in ne vabil. Tudi kristijan bi si nikdar ne pridobil krščanske popolnosti, ako bi se veliko ne vabil in ne trudil. Te vaje, s katerimi kristijan zatira v sredu strasti in hudo nagnenje, ob enem pa si nasprotno čednosti pridobiva, imenujemo p r e m a g o v a n j e s a m e g a s e b e a l i z a t a j e v a n j e. To zatajevanje in premagovanje obstoji najprej v tem, da se obvaruje tega, kar je prepovedano, in da stori to, kar je zapovedano, ko bi mu bilo še tako težko in neprijetno. Vendar pri tem še ne ostane, marveč vadi se tudi prostovoljno v zatajevanji s tem, da si odreče prijetnosti, ki bi jih lahko vžival, in si prostovoljno naklada neprijetnosti, katerih bi bil lahko prost. S tem si utrdi voljo za čas skušnjave in vojske, da bode gotovo zmagoval. Brez zatajevanja ne bode nikdar nihče velik svetnik, kajti ravno v tem nam je Kristus zapustil najveličastnejši izgled: on bi bil imel lahko vse najboljše, vse najlepše in vse najprijetniše, pa izvolil si je prostovoljno vse najsitniše, najslabše, najtežje. Zato pa tudi kliče vse one prijatelje, kateri so se odločili za njim hoditi v krščanski popolnosti: *Kdor hoče za menoj priti, naj zataji samega sebe in naj hodi za menoj!* O, s posebnim povdarkom rečem, kakor so od nekđaj

duhovni voditelji povdarjali: premagovanje samega sebe je ena najvažnijših zahtev v šoli krščanske popolnosti!

5. Rekel sem še, da mora slikar, kateri hoče postati izvrsten slikar, posebno pazno ogledovati si podobe izvrstnih mojstrov ter jih posnemati. Enako moram nasvetovati vsakemu kristijanu, kateri hoče napredovati v krščanski popolnosti, da naj se pridno ozira na najkrasnejšo sliko rajske svetosti — na božje Srce Jezusovo, ki je v zakramentu presv. rešnjega Telesa bistveno pričujoče. In ker je izmed vseh družih src Marijino Srce najbolj podobno Jezusovemu, bode tudi zelo koristno, ako se pridno ozira tudi na brezmadežno Srce prečiste device Marije. Da, po Marijinem Sreču se pride najlažje do Jezusovega Sreča. Zato moram toplo priporočati detinsko ljubezen do prečiste Device Marije kot poseben dober pripomoček za krščansko popolnost. In zopet moram reči, da, če je naša preljuba domovina kaj bolja memo družih dežel in če imajo morda Slovenci res še kaj boljše srce memo družih narodov, se moramo prav posebno zahvaliti mogočni priprošnji nebeške Kraljice, katero še s posebno vnemo časti naš narod v goreči molitvi in miloglasni pesmi!

6. Slednjich moram še pristaviti, da se mojster-slikar še najbolj izvežba potlej, kadar svoje delo dejanjsko izvršuje. Tako tudi slednjich vsak kristijan najlepše pokaže svojo krščansko popolnost v tem, ako svoja vsakdana dela, t. j. dolžnosti svojega stanu natančno, veselo in iz ljubezni do Boga izvršuje. S tem so svetniki še najlepše pokazali svojo svetost. O mnogih se nič posebnega ne vé, kakor to, da so čisto priprosto živeli, a natanko in vestno opravljali svoja dela. To nam sv. cerkev še posebno potrdi s tem, da prideva na podobah svetnikom znamenja njihovega stanu, orodje njihovih opravil: škofje in mašniki imajo znamenje svojega stanu, enako kmetje, rokodelci, zdravniki, vojaki itd. Oh, predragi! pomislite dobro in vtisnite si ta nauk prav posebno globoko v srce: popolen kristijan biti se pravi, vrl človek biti v svojem stanu: dober oče, dobra mati, izvrsten gospodar, izvrstna gospodinja, zanesljiv hlapec, zvesta dekla, čvrst rokodelc, kupec brez graje itd. Dragi poslušalec, glej, da bode tudi tebe tvoj stan posvetil!

Upam, da bode to malo, kar sem vam danes razložil, že zado-stovalo, da prvič res spoznate, da je vaša dolžnost, po svojem stanu se truditi za krščansko popolnost, in da drugič veste tudi za najboljše in najvspešnejše pomočke, po katerih je mogoče dospeti do

krščanske popolnosti. Le prav pridno in zvesto in stanovitno jih rabite: molitev naj vam bode najljubša prijateljica (in zlasti če mogoče, naj se vam priljubi znotranja molitev — premišljevanje); radi in s pridom poslušajte božjo besedo in pridno berite lepe podučne knjige; pogosto in z gorečim pripravljanjem sprejemajte svete zakramente; vsak dan se zatajujte in premagujte; bodite zvesti sinovi in hčerke prečiste device Marije, nad vse pa vam bodi mar, da boste marljivo, natanko opravljali opravila svojega stanu. Ako mi vi to obljubite, potem pa tudi jaz vam smem obljubiti, da bode čedalje večja vaša krščanska popolnost in da bo vam enkrat neizmerno veliko plačilo v nebesih. Amen.

2. Neumnost nevere.

Neumnež pravi v svojem srcu: Ni
Boga. Ps. 52, 1.

A. 1. Čudežno lep in ganljiv je sv. evangelij o slepcu poleg pota. (Luk. 18, 31—43.) Sirotej slep za potom sedi . . . prosi Jezusa: *Jezus, sin Davidov! usmili se me . . .* je spregledal . . . Boga častil.

2. Še večji revež je dušni slepec — nevernež, kakor nam današnji sv. evangelij nekega takega pred oči stavi: apostola Tomaža namreč. (Jan. 20, 19—31.) Resnično! neumno je ravnanje, govorjenje nevernežev . . . Njim veljajo besede božjega Duha: *Neumnež pravi v svojem srcu: Ni Boga.*

3. Zakaj je danes ta evangelij o nevernem Tomažu? Zato, ker je med nami mnogo nevernežev . . . , se dičijo za učene, modrijane . . . pa so le neumni siromaki, nesrečni slepci, za pogubljenje zreli . . . če jim Jezus neumno nevero ne prežene . . . Kako neumno je biti nevernež, vam želim danes razložiti, ko vam o neumnosti nevere govorim.

B. Danes obslužavamo belo ali botriško nedeljo, ki nas živo spominja na dan našega krsta, ko smo dobili belo obleko milosti božje in ko so nas botri na rokah držali. Takrat smo obljubili verovati v Boga . . . Jezusa . . . vse resnice božje . . . Mnogi odrastejo, postanejo neverni Tomaži . . . se imajo za modre . . . pa so le neumneži. Taki revni neumneži vse tajijo, česar ne vidijo; tajijo:

1. Boga. Nevernežem je ljubi Bog najbolj na poti . . . Slepá naključba je vse to prinesla, primerni slučaj vse to vzdržava . . . na-

rava je božanska moč in roka . . . in Bog vé, kakšne neumnosti taki modrijani vse skvasijo . . . Kar ne vidim, kar ne tipam . . . ne verujem. Tako govorijo, tako pisarijo brezverni modrijani. Božji Duh pa njihovim besedam, bukvam in spiskom daje podpis: *Neumnež pravi v svojem srcu: Ni Boga.*

Da, pač neumnež je neveren človek. Že Tomaž se kaže nespačetnega; hodil je 3 leta poleg Jezusa . . . slišal vstajenje prerokovati . . . tovariši povedali . . . Kolika neumnost: *Ako ne vidim . . . ako ne vložim prsta . . .*

Ti tudi tako neumno ravnaš: vidiš svet, božje delo, solnce, luno, zvezdice, stojiš pred velikansko hišo božjo, Boga pa tajiš . . . kakor če bi popotnik stal pred zidanico, jo občudoval, pa bi tajil zidarja. Grozna neumnost nevere! Tudi pagani nimajo izgovora tajiti Boga. *Ker kar je o Bogu znano, je razodeto njim; Bog jim je namreč razodel. Njegova nevidljivost se iz stvaritve sveta, po tem, kar je stvarjenega, spozna in vidi; tudi njegova večna moč in božanstvo, tako da niso izgovorljivi.* (Rom. 1, 19—20.) Neumnež, poglej božje stvarjenje . . . in ponižno veruj na Boga!

Med drugimi rečmi neumni neverneži tajijo:

2. D u š o. Česar ne vidimo, ne otipamo . . . tudi ne verujemo! Človek je potomec opice, se pretegne kakor néma žival . . . Tako ti modrujejo ovi sleparji, da te ložje v greh vlovijo in porabijo . . . Pa tudi to govorjenje je neumno!

Saj nam božji Duh razločno popisuje, kako je Bog človeka vstvaril: telo mu je naredil iz prsti . . . dušo pa mu je še posebej vdihnil, da je postal živa stvar. (I. Moz. 2, 7.) Grozno neumno je dušo tajiti, ko pa Jezus povsod o duši govori . . . za dušo našo trpi! *Kaj namreč hasni človeku, vpraša Kristus, če bi si ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo trpel; ali kakšno zamembo bode človek dal za svojo dušo?* (Mat. 16, 26.) Jezus torej uči, da imaš dušo . . . nevernež pa trdi, da je nima, ker je ne vidi.

Nevernež v svoji neumnosti taji:

3. P e k l o. Le govôri nevernežu kaj o peklu, večnih kaznih . . . smejal se ti bo . . . Peklo je to: če te uboštvo tlači, nadloge tepejo, bolezen mori . . . ti bode odgovoril . . . Dobri Bog ne bode svojega ljubčka, človeka, zavrgel . . . Le jejmo, pijmo, uživajmo sladnosti, dokler smo . . . To je načelo nevernežev, ki peklo tajijo, in se ga ne bojijo. Oj neumni slepci! Etna je goreča gora na Laškem . . . neumnež, ako jo tajiš . . . in nesrečen, kogar bi žareča žlindra pokrila. Jezus, Sin božji, mnogokrat in grozno opisuje peklo . . .

nevernež pa pravi, da ga ni . . . Kako neumna je vsa nevera . . . Nekdaj bodeš čutil peklo, pa bode prepozno . . .

C. Ne bodimo torej neverni . . . vse ponižno verujmo! Vidiš tukaj Jezusa na križu! vložil svoje prste v rane . . . svojo roko v prebodeno stran . . . *Neumnež pravi v svojem srcu: Ni Boga. Mi pa verujmo v Boga . . . Jezusa . . . peklo . . . dušo, in skrbimo, da jo po sv. veri rešimo večnega pogubljenja. Amen.*

Simon Gaberc.

3. Večna luč.

(Za prvo sveto obhajilo.)

Vsaki dan našega življenja nam je dokaz milosti božje, vsaka ura je neprecenljiv dar najboljšega Očeta nebeškega; da, vsak trenutek našega zemeljskega bivanja nam je znamenje neskončne dobrote našega najvišjega Gospoda. Vendar pa štejemo v pratiki svojega življenja dneve, kateri so veličastniši memo vseh družih; doživimo ure, katere so dragocenejše kakor vse druge; imamo trenutke, kateri so najimenitnejši v vsem onem času, ki nam ga je Bog odločil na zemlji. Ta veličastni dan, preljubi otroci, vam je danes zazoril, — dan prvega sv. obhajila; ta najdragocenejša ura vašega življenja vam je zdajle nastopila, — ura prvega sv. obhajila; ta najimenitnejši trenutek vam se ravnokar bliža, — trenutek prvega sv. obhajila!

Ker ste spoznali velikost, imenitnost in dragocenost današnjega jutra, zato ste se že dolgo nanj pripravljali z veliko skrbjo. Torej mi danes ni treba vam veliko več govoriti ter je moje poslednje opominovanje pred vašim prvim sv. obhajilom lahko prav kratko. Zdi se mi, da vašemu pridnemu pripravljanju zdaj-le ni treba druzega, kakor da mu še venec ali krono postavimo. In da boste te moje zadnje opomine boljše razumeli in lažje v spominu obdržali, jih hočem navezati na neko vidno reč ter pravim: Srce onega srečnega otroka, kateri gre prvikrat k sv. obhajilu, bodi podobno svetilnici, v kateri gori večna luč pred tabernakeljem!

Svetilnica, v kateri gori večna luč pred tabernakeljem, je navadno zelo draga, iz zlata ali srebra — iz žlahtne kovine. Tudi srce otrokovo, katero se je lepo pripravljalo za prvo obhajilo, je nad vse žlahtno in dragoceno. Prelepo in plemenito je že vsled skrbnega pripravljanja; osobito pa se oblaži po prihodu nebeškega Kralja, kateri želi v njem

prebivati: *Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.*

Sv. evangelij nam pripoveduje o peterih modrih devicah, katere so šle s prižganimi svetilnicami ženinu nasproti. Večkrat vidimo na podobni petero devic naslikanih, katere mesto prižganih svetilnic držijo v rokah plamteča srca in jih svojemu Zveličarju darujejo. Tudi vi, presrečni otroci, morate danes goreča in plamteča srca nebeškemu Ženinu nasproti prinesiti in veselo darovati. Kako, vam bom takoj razložil.

1. Večna luč pred tabrnakeljem naj vas najprej opomni svete vere. Svete vere nam namreč ne more nobena druga reč tako lepo naznaniti, kakor luč. Kakor ogenj sveti in ogreva, tako tudi sv. vera razsvetljuje in ogreva: razsvetljuje naš um in kaže pravo pot proti nebesom, ogreva voljo, da bi veselo hodili po tej poti, zvesto živeli po sv. veri. Ogenj žive vere naj najprej ogreva in vnema vaša srca danes, ko prvikrat pride nebeški Ženin k vam. O dobri Jezus! vnemi ti srca teh otročičev, ki te tukaj pričakujejo, da ti danes postanejo prijetno prebivališče!

2. Večna luč pred tabrnakeljem vam bodi dalje znamenje trdnega upanja in sicer v dvojnem pomenu. Upati se namreč pravi, kaj dobrega in veselega pričakovati; krščansko upati se pa reče trdno pričakovati večne, neizrekljivo velike sreče, katera nam je v nebesih pripravljena, in zarad tega pričakovanja se že naprej veseliti. Kakor se plamen na kvišku vzdiguje, tako naj se zdaj-le tudi vaša srca proti nebu povzdigujejo. In ker danes Jezus iz nebes sam k vam pride, pričakujte ga s hrepenečim zaupanjem! Luč pa je tudi znamenje veselja: kako je o božiču, o veliki noči in o družih velikih praznikih v cerkvi vse tako zelo krasno in veselo zlasti zato, ker toliko luči in lučie gori! Prav veselega praznika si v temi še misliti ne moremo; zato bomo tudi večne radosti uživali v nebeški bliščobi in ranjcim ne moremo nič boljšega voščiti in za njimi klicati kakor besede: *Lux aeterna luceat eis — Večna luč naj jim sveti!* — O da, tudi luč veselega zaupanja, vročega hrepenenja naj gori zdaj-le v svetilki vašega srca. O dobri Jezus! zaneti ti v teh-le mladih srcih, ki te tukaj pričakujejo, prav vroče hrepenenje po tebi in radostno zaupanje do tvoje neskončne dobrote!

3. Večna luč pred tabrnakeljem je še posebej znamenje neskončne ljubezni Jezusa Kristusa do nas. Bodi pa tudi znamenje vaše svete ljubezni do njega! Zdi se mi, kakor da je plamen

večne luči tukaj pred altarjem takorekoč jezik, kateri na vse strani kliče: „Tukaj je večna ljubezen!“, kateri vsem ljudem, ki skoz cerkvena okna od daleč ugledajo to lučico, ali pa jo tukaj od blizu gledajo, veleva: „O ljubite njega, ki vas je tako zelo ljubil, od vekomaj ljubil in vas še zdaj ne neha ljubiti!“ O gotovo, predragi otroci, tudi v vašem srcu mora danes prav žareče goreti plamen svete ljubezni do Boga in do bližnjega, oni žareči plamen, ki se razodeva v dobrih delih močne krščanske ljubezni. O dobri Jezus! vžgi ti v teh mladih srcih, ki te tukaj pričakujejo, prav gorečo ljubezen do tebe in tudi do ljudi, za katere si umrl na križu in za katere hočeš še vedno tukaj v tabrnakelju prebivati.

4. Večna luč, ki gori tukaj pred tabrnakeljem, naj vas opomni srčne pobožnosti. Vaši učenci so vam gotovo že povedali, da s plamenom gorijo le plini, ali take reči, katere se poprej v plin spremenijo in na kvišku puhtijo; zato se tudi plamen veselo vzdiguje proti nebu. Tako mora tudi iz vašega mladega srca danes puhteti duh prave pobožnosti in goreti kakor najprijetniši žgalni dar; pozabite za ta trenutek na vse drugo, na ves svet; vaše srce naj bije le za Jezusa, naj gori le za Jezusa! O dobri Jezus! zaneti ti v teh mladih srcih, ki te tukaj pričakujejo, žarni ogenj svete pobožnosti, da te bodo prav vredno danes prvikrat prejeli!

5. Večna luč, ki gori v svetilnici pred tabrnakeljem, vam boDI tudi opomin srčnega kesanja. Kajti luč ne sveti in ne greje samo, marveč tudi žge in peče; t. j. bolečine napravi, če se približaš. To mora danes storiti tudi luč v dragoceni svetilnici vašega srca. Ogenj ima namreč to lastnost, da pokonča in požgè vse nesnažnosti in sploh nam ogenj najlepše kaže čistost srca, kajti čistejšega si na svetu ne morete misliti, kakor je ogenj — plamen, posebno kadar je zelo vroč — razbeljen — čisto bel! Zato se je najsvetejše in najčistejše Srce Jezusovo v žarečem plamenu prikazalo bogoljubni devici Marjeti Alakok. — Zanesem se, da ste že dobro očistili svoje srce v čisti in skesani spovedi; da bo pa res očiščeno vseh tudi najmanjših madežev, obudite še enkrat — zdaj, ko je že Jezus tako blizo — prav srčno kesanje; — pekočina skesanega obžalovanja naj pokonča sleherni madež. O dobri Jezus! užgi ti v teh mladih srcih, ki tukaj čakajo tvojega prihoda, pekočo žalost popolnega kesanja!

6. Večna luč, ki gori v svetilnici pred tabrnakeljem, je navadno majhna, mirna, neznatna — mila lučica, ne velik ogenj; večkrat pa še svitlobo te male luči zmanjšuje vijoličasto ali rudečkasto

steklo. O da, tudi okrog svitlega in vročega plamena v svetilnici svojega srca morate imeti blagodejno milobo krotkosti in ponižnosti. Saj drugače tudi biti ne more, ako prav premislite neskončno veličastvo njega, kateri pride k vam pri sv. obhajilu, in ob enem svojo nizkost in slabost, kakor da mora prevzeti vaše srce globoka ponižnost. Z enakim prepričanjem, kakor nekdanj paganski stotnik, boste tudi vi klicali: *O Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak le reci besedo in ozdravljena bo moja duša.* — O dobri Jezus! skrbi ti za to, da plamenu teh plamtečih src, ki te tukaj pričakujejo, ne manjka milega odseva krotke ponižnosti.

7. Slednjič moram pa ob izgovarjanju besede „večna luč pred tabrnakeljem“ še prav posebno poudariti besedo večna. Nikdar naj ne ugasne v vašem sredu svitli plamen trdne vere, marveč tem svitlejše in gorkejšo naj gorí, kolikor bolj pogubni veter brezvernega in slabovernega časa v premnogh srcih to luč slabí in ugasuje! — Nikdar naj v vašem sredu ne ugasne proti nebu kipeči plamen trdnega zaupanja; da, ravno v najhujših stiskah in britkosti naj vam najžarnejše zasveti! Nikdarnikoli naj v vašem sredu ne ugasne ogenj svete ljubezni; če vihar skušnjav še tako grozovito divja, takrat naj vam še le prav svetlo zažari plamen nepremagljive ljubezni božje s plamtečim napisom: „Rajše umreti kakor grešiti!“ Nikdar naj ne ugasne v vašem sredu ona krščanska gorečnost, ki se razodeva v sveti pobožnosti, v bliščočih čednostih in dobrih delih; kolikor bolj bodo mlačni in mrzli ljudje okrog vas, toliko bolj naj se vam razvname! — Nikdar ne nehajte čuvati tega svetega ognja v svojem sredu; in ko bi kdaj zapazili, da jame pojemati, da se je kaj ohladil, na novo ga zanetite s pekočo žrjavico kesanja in pokore! Osobito naj nikdar ne ugasne v vašem sredu premili plamen pohlevne krotkosti in ponižnosti, naj bi vas še tako zelo motile skušnjave nečimernosti in prevzetnosti, ker dobro veste, da ponižnost je podlaga vsem čednostim, napuh pa korenina vsem hudobijam! — O dobri Jezus! vžgi ti v teh mladih srcih, ki te danes prvokrat tukaj pričakujejo, sveto — večno luč, katera jim bo de lepo razsvitljevala nevarno pot življenja in še posebno prijazno odganjala strašno temo smrtne ure; katera se bode po smrti razprostrla in razžarila v tisti nebeški blišč, v katerem te bodo ti-le srečni otroci, ne le kakor danes pod neznačnimi podobami kruha, marveč od obličja do obličja gledali in uživali vse večne čase! Amen.

Druga nedelja po veliki noči.

I. Hodi za Kristusom.

Preljubi, Kristus je za nas trpel in nam zapustil izgled, da hodite po njegovih stopinjah. I. Petr. 2, 21.

Jaz sem pot, resnica in življenje, govori naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus. — Mi vsi, ki živimo na tem svetu, smo popotniki potujoči po tuji deželi; popotnik v tujini pa potrebuje voditelja ali kažipot, da ne zaide, da ne zgreši svojega cilja, da srečno dospe v preljubo mu domovino; tako potrebujemo tudi mi voditelja na potu zemeljskega življenja, da nas srečno pripelje v nebeško domovino, ker nebesa so naša prava domovina, so naš poslednji cilj. Ta voditelj pa je nebeški naš Zveličar Jezus Kristus sam, ki se zato imenuje *pot*, po kateri gotovo v nebesa dospemo. — Človeška narava je takšna, da hrepeni in išče resnice; pokažite malemu otroku navadno žepno uro, takoj stegne svojo ročico po njej, da bi jo prijel ter si od blizu ogledal, kakšna je ta stvar; že tu se zapazi, da človeški um je stvarjen za resnico. In čemu neki se toliko trudijo in glave belijo učenjaki, potujejo daleč po svetu, tuhtajo in računijo, ako ne, da bi našli resnico? Zopet drugi se radovedno vprašajo, odkod je človek, odkod zemlja in vse stvari? Seveda dajejo na taka vprašanja mnogokrat jako čudne, tudi neumne odgovore, zato ker se preveč zanašajo na svoj slabi razum ter hočejo razumeti tudi take reči, katere je večna Modrost skrila človeškim otrokom. Iz tega se pa razvidi, da človek sicer po resnici hrepeni ter jo išče, da pa sam s svojim umom popolne resnice najti ne more. Ena namreč je resnica, in ta je Jezus Kristus; do te resnice pa pride le tisti, ki v Kristusa veruje in po njegovih naukih živi. Kdor pa najde to resnico, ima tudi pravo življenje, kakoršno namreč uživa duša po milosti božji združena z Bogom; kajti duša brez milosti božje, uklenena v spone greha, je mrtva, kakor je telo brez duše mrtvo. — Tako torej je Jezus Kristus prava pot, edina resnica, resnično življenje. Po tej poti, o kristijan, moraš hoditi, da najdeš pravo resnico, da dosežeš resnično življenje, hoditi moraš za Kristusom, njega posnemati, to pomeni beseda kristijan; zato opominja sv. Peter: „Preljubi, Kristus je za nas trpel tervam zapustil izgled, da hodite po njegovih stopinjah“. Zato hočem danes na

podlagi teh besed premišljevati: I. da je naša dolžnost Kristusa posnemati, II. da nam je to tudi mogoče. V imenu Jezusa in Marije!

I. 1. Pregovor veli: „Jabelko ne pade daleč od jablane“ in „korkoršen oče, tak je sin“. Obrni ta pregovora na-se, kristijan. Ali veš, od kod imaš to častno ime kristijan? Od sv. krsta, kjer si bil prerojen po vodi in sv. Duhu; prerodil pa te je Jezus Kristus, ki je po svoji za-te prelitil Krvi dal zakramentu sv. krsta to moč, da človeka prerodi na duši; torej imaš ime kristijan od Kristusa, on je tvoj Oče. Kakor pa se ravna sin po izgledu očetovem, tako je i tvoja dolžnost živeti po izgledu, katerega ti je dal Kristus, ki je rekel: *Izgled sem vam dal, da kakor sem jaz vam storil, tudi vi eden drugemu storite.* (Jan. 13, 15.) — Po sv. krstu si postal ud Telesa Kristusovega, tako tesno ž njim združen, kakor je mladika zedinjena z deblom; zato je Zveličar sam rekel: *Jaz sem trta, vi mladike.* Kakor je torej mladika podobna deblu, t. j. iz istega lesa, ter od njega dobiva svojo moč, tako moraš tudi ti živeti združen s Kristusom ter od njega zajemati pravo duševno življenje.

Obljuba stori dolžnost; kar si komu obljubil ali za kar si mej možmi pošteno besedo dal, to je tvoja dolžnost storiti, ako je mogoče; ako pa ne spolniš obljube, ne veljaš več za moža-poštenjaka. Ako te torej veže obljuba človeku storjena, mar meniš, da obljuba Bogu storjena ni tembolj veljavna, tem večja dolžnost, kolikor večji je Bog od človeka? Kaj si pa ti obljubil pri sv. krstu? Vero v trojedinega Boga in spolnovanje njegovih zapovedi, si obljubil zvestobo Kralju nebes in zemlje, Jezusu Kristusu, kakor obljubi vojak zvestobo svojemu cesarju. Ali mar ni dolžnost vojaka pokornemu biti poveljem svojega vojskovodje? Ali mar ne zadene vojaka, ki je prelomil zvestobo, velika kazen? Torej je tudi tvoja sveta dolžnost, o kristijan, da si pokoren poveljem svojega vojskovodje, Jezusa Kristusa, da zvesto za njim hodiš, da njega posnemaš! — Ali pa morda misliš, da tebe krstna obljuba ne veže zato, ker je nisi storil sam, ampak tvoji botri? Tvoji botri so govorili v imenu tvojih starišev, ti pa niso imeli le pravice, marveč tudi sveto dolžnost skrbeti za to, da si sprejel sv. krst; brez tega zakramenta namreč se nikdo ne more zveličati; tvoji stariši so pa od Boga sprejeli dolžnost vse storiti, kar je njihovim otrokom potrebno v dosego večnega zveličanja. Torej ali odreci se večnemu zveličanju, potem te krstna obljuba ne veže, ali pa, ako hočeš biti kedaj večno srečen v nebesih, spolnuj obljube pri svetem krstu

storjene; te pa spolnuješ, ako posnemaš v svojem življenju Jezusa Kristusa.

2. Mi smo torej dolžni Kristusa posnemati zato, ker smo kristijanje. Dalje pa tudi on sam izrečno od nas zahteva, da ga nasledujemo. Zahteva z besedo rekoč: *Izgled sem vam dal, da kakor sem jaz storil, tudi vi storite*; mar ni tu jasno izrečeno, da je naša dolžnost svoje življenje po Kristusovem vravnati? *Učite se od mene, ker sem krotek in ponižnega srca*; se mar ne pravi to posnemati Jezusovo krotkost, potrpežljivost, ponižnost v vseh okolinah tega življenja, da namreč voljno prenašamo sovraštvo, preganjanje, zasramovanje, obrekovanje in drugo trpljenje? In kaj drugzega naj pomenijo besede: *Kdor hoče priti za mano, naj zataji samega sebe, naj si zadene svoj križ in naj hodi za mano*, ako ne, da je naša dolžnost za Jezusom hoditi po križevem potu, katerega že itak nikomur ne manjka v tem življenju! — Zahteva Kristus od nas, da ga nasledujemo s svojimi izgledom. Zakaj je hotel biti rojen in živeti v največjem uboštvu, ako ne zato, da je nas učil zaničevati posvetno ničevost? Zakaj se je dal po Mojzesovi postavi obrezati, v tempeljno darovati, zakaj je zahajal na praznike v tempelj v Jeruzalem, zakaj je bil pokoren Mariji in Jožefu, zakaj se je 40 dni postil, zakaj je mnogokrat cele noči v samoti molil, zakaj je še na križu viseč molil za svoje sovražnike? zakaj vse to, ako ne zato, da bi nas učil spolnovati božje in cerkvene postave, posvečevati nedelje in praznike, stariše spoštovati, svoje telo krotiti s postom, Boga častiti v pobožni molitvi, ljubiti vse ljudi, tudi svoje sovražnike? Ako pa Kristus z besedo in izgledom zahteva, da ga posnemaš, je to storiti tvoja sveta dolžnost; zakaj on je tvoj Odrašenik, ki te je odkupil za drago ceno svoje Krvi iz sužnosti satanove, torej je on tvoj Gospod, ti njegov hlapec, tedaj dolžan spolnovati njegove zapovedi.

3. Zakaj je naša dolžnost posnemati Jezusa Kristusa? Zato ker drugače ne moremo doseči svojega namena. Kaj je tvoj namen, o kristijan? Posvetni ljudje imajo jako različne namene, ki so po njihovi misli pglavitni za človeka: „Denar je sveta vladar“, pravi eden; torej le denar iščimo in kupe zlata in srebra si napravljajmo, to je pravi namen človekov. Le kratko je naše življenje, pravi drugi, torej uživajmo ga v polni meri, veselimo se, dokler živimo, to je naš namen. Drugim zapovedovati, to kaj velja, misli tretji; torej vspenjajmo se po visokih službah, da se nam bodo vsi vklanjali, to je naš namen. O zlata prostost, govori četrti, brez tebe ni sreče; torej vrzimo od sebe vse spone, odpravimo vladarje in

postave ter živimo vsak po svoje, kakor komu drago, nikdo naj nam ne zapoveduje, to je naš pravi namen: brezmejna prostost. To da so pravi nameni človeka, kristijana? O neumni svet, kako daleč si zašel od svojega pravega namena! Ali veš, o kristijan, kateri je tvoj edini pravi namen na svetu? *Boga samega moli in njemu samemu služi!* je rekel Jezus Kristus. Glej, kristijan, tvoj namen: Boga častiti, njemu služiti ne le na starost, tudi ne le v otročji dobi, marveč celo življenje od začetka do konca mora biti Bogu posvečeno. Ako ta svoj namen dosežeš na zemlji, dosegel boš svoj večni namen v nebesih, namreč večno zveličanje. Kako pa ta svoj namen dosežeš? Ako hodiš po stopinjah Jezusa Kristusa, ki je rekel: *Kdor hodi za menoj, ne bréde po temi, ampak bo imel luč življenja*, t. j. on se oprusti zmot tega sveta, njemu sije solnce milosti božje, da voljo božjo spozna in po njej živi; potem pa, ako ostane zvest do konca, prejme krono večnega življenja. V nebesa pa nikdo ne more priti, ako ne po Jezusu Kristusu, ki je rekel: *Nikdo ne pride k Očetu, ako ne po meni*; Kristus namreč je hodil pred nami, da bi nam pokazal pot, ki pelje v raj nebeški, katerega vrata nam je on odprl po svoji smrti na križu; le tisti torej, ki za Jezusom hodi, doseže svoj namen na tem in onem svetu. Svoj pravi namen spoznati in hrepeneti in z vsemi močmi v to delati, da ga dosežemo, to pa, predragi v Gospodu! je naša sveta dolžnost. Torej je naša dolžnost za Kristusom hoditi, je naša dolžnost sveto živeti, kakor je on sveto živel, greh sovražiti, kakor ga je on sovražil, razžaljivcem svojim iz srca odpustiti, kakor je on odpustil, za svoje preganjalce moliti, kakor je on molil, vse ljudi ljubiti, kakor je on vse ljubil; postavam se pokoriti, kakor se je on pokoril, trpljenje voljno prenašati, kakor ga je on prenašal, za čast božjo goreti, kakor je on gorel; za svoje grehe pokoro delati, kakor je on za naše grehe pokoro delal; po križevem potu moramo hoditi, kakor je on hodil, umreti, kakor je on umrl, od smrti vstati, kakor je on vstal: potem bomo dosegli svoj namen, potem bomo ž njim vekomaj v nebesih kraljevali.

II. Pa, o moj Bog! poreče kedo, to je res vse lepo v besedi, ali v dejanju je to nemogoče. Kako naj se jaz greha varujem mej tem hudobnim svetom? Kako naj v miru živim s svojim sosedom, ki me vedno nadleguje, vedno zavida? kako naj iz srca odpustim svojemu sovražniku, ki me je tako hudo razžalil, toliko škodo, toliko sramoto mi napravil? kako naj mir ohranim v svoji hiši, kjer me domači ljudje vedno jezé? kako naj premagujem skušnjave, ki me tako strastno napadajo? kako naj se odpovem tej priljubljeni navadi,

ki je že kmalo tako stara kakor jaz? Kaj bodo pa ljudje rekli, ako me vidijo bolj pogostoma zahajati v cerkev, prejemati sv. zakramente? kaj bodo rekli moji tovariši, ako popustim njihovo družbo ter se lotim pametnejšega življenja? Kako naj voljno prenašam vsakovrstne nadloge, ki me tarejo, odkar sem na svetu? Kako naj jaz drugim dobro želim in storim, ko drugi meni želé in storé le slabo? kako naj jaz druge ljubim, ko drugi mene sovražijo? — Ti in tem podobni izgovori imajo sicer nekaj v sebi, ako se namreč človek zanaša le na svoje moči, v resnici so pa vendar piškavi, ako gledamo na pomoč božjo. Človek sam mora imeti resno voljo, drugo pa Bog dá. Mi torej nimamo le dolžnosti Kristusa nasledovati, marveč nam je to tudi m o g o č e. Zakaj?

1. Zato, ker Bog od nas nikdar nemogočih reči zahtevati ne more. Bog je naš najmodrejši Stvarnik, ki je vse stvari, tembolj človeka, tako stvaril, da vsak gotovo more doseči svoj namen. Bog je naš najdobrotljivejši Oče, ki hoče in želi, da dosežemo svoj namen ter nam zato deli potrebnih pripomočkov duševnih in telesnih. Ker pa mi svoj namen le tedaj dosežemo, ako hodimo za Kristusom, mora nam biti gotovo tudi mogoče ga posnemati, ker drugače bi svojega namena nikdar ne dosegli, niti bi ga doseči mogli, torej bi Bog ne bil najmodrejši Stvarnik, ne najdobrotljivejši Oče; to trditi pa je nasprotno zdravemu razumu. — Kaj pa je nam storiti, ali kaj zahteva Bog od nas, da posnemamo Jezusa Kristusa? Dve reči: *Ljubi Boga nad vse* — *ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe*. Ali je to nemogoče? Je mar nemogoče ljubiti Boga, ki je naš prvi, največji dobrotnik, naš skrbni usmiljeni Oče? Je nemogoče ljubiti njega, ki je svojega edinega Sina dal za nas v grozno smrt? ki je nam pripravi v nebesih nekončno veselje, ako njega ljubimo? — Je mar nemogoče ljubiti svojega bližnjega, ki je po božji podobi vstvarjen, kakor ti, odrešen s krvijo Jezusa Kristusa, kakor ti, za nebesa stvarjen, kakor ti, ki ima na sebi mnogo dobrih lastnosti, morda več kakor ti? Pa moj bližnji je hudoben, zato ga ne ljubim! Kaj zato ni več otrok Božji, ni več tvoj brat, nima več upanja, da bi se poboljšal? Pa sovražnika svojega nikakor ne morem ljubiti! Zakaj pa je rekel Jezus Kristus: *Ljubite svoje sovražnike?* ali ne veš, da on nemogočih reči od nas ne zahteva? zakaj je pa on na križu molil za svoje sovražnike? ali se je morda tebi večja krivica zgodila, kakor njemu? so mar tebe tvoji sovražniki na križ pribili? je-li kdaj tvoj največji sovražnik zgrabil ostro sulico in jo v tvoje srce zabodel, kakor se je njemu zgodilo? Torej vidiš, da je mogoče bližnjega ljubiti; saj kdor

tega ne stori, tudi Boga ne ljubi. Mogoče je tedaj posnemati Jezusa, zato ker Bog nič nemogočega od nas ne zahteva!

2. Res je torej, da Bog nemogočih reči od nas ne zahteva, pa enako res je tudi, da brez pomoči božje ne moremo ničesa storiti po besedah Jezusovih: *Brez mene ne morete ničesa storiti*. Zato pa pravi sv. Avgustin: *Stori, kar moreš; česar pa sam ne moreš, prosí, da moreš*. Bog torej nam ne nalaga samo svete dolžnosti za Jezusom hoditi, ampak nam dá tudi potrebno milost, da to dolžnost spolnimo. Jeli pa ta milost zadostna? Da! Sv. apostelj Pavel je prosil Boga, naj ga reši hudih skušnjav, pa dobil je odgovor: *Zadostuje ti moja milost*. Toda tvoja dolžnost, o kristijan! je, da za to potrebno milost prosíš; zakaj *kdor prosí, ta dóbi*; da se poslužuješ sredstev, po katerih nam Bog to milost deli. In katera so ta sredstva? Nekrvava daritev sv. maše in sv. zakramenti. Posebno zakrament sv. pokore in presv. rešnjega Telesa, mar nista zato postavljena, da ju pogostoma vredno sprejemamo in tako dobivamo vse potrebne milosti? Ako pa kristijanje zanemarjajo ta sredstva, ako se za službo božjo tudi ob Bogu posvečenih dnevih ne zmenijo, ako sv. zakramentov morda celó ob veliko-nočnem času ne sprejmejo, kdo je potem kriv, da ne morejo Kristusa posnemati? Taki kristijanje naj nikar ne mislijo, da Bog nemogoče reči od njih zahteva; naj se poslužijo sredstev, katera jim Bog ponuja, potem jim bo lahko vse mogoče!

3. Praviš, da je nemogoče vse storiti, kar Bog zahteva od ljudi; zakaj pa je bilo to toliko ljudem mogoče? Ali pa zvesti služabniki Božji, ki se zdaj že v nebesih veselé, niso bili ljudje, kakor smo mi, niso živeli tudi na tej zemlji, kjer živimo mi? Aposteljni, ki so vse zapustili ter za Jezusom hodili, mar niso bili ljudje? Sv. mučenci, brhki mladeniči in nežne device, osiveli starčki in onemogle ženice, ki so raje vse pretrpeli, tudi svoje življenje darovali, kakor da bi Boga z grehom žalili, mar ti niso bili ljudje? Ako pa je njim bilo mogoče, zakaj bi bilo tebi nemogoče? Da, pa njim je dal Bog posebne milosti! Je-li mar tebi Bog svojo milost odrekel? In ako je nisi dobil, kdo je temu kriv, mar ne ti sam, ker za njo ne prosíš? Svetniki so imeli posebne milosti, to je res, pa so si jih tudi izprosili, pa so tudi z milostjo delali, ni ostala prazna v njih. Stori tudi ti enako, potem bo tudi tebi mogoče za Kristusom hoditi, kakor so hodili oni!

4. Pa Jezus Kristus ni bil le človek, on je bil tudi Bog najsvetejši, ki greha niti ni mogel storiti; kako je torej mogoče doseči njegovo popolnost? Kdo pa zahteva od nas, da bi bili Jezusu enaki? To bi bila največja predrznost! On sam je rekel: *Hodite za mano*, torej ne

pred mano, ne v štric mene marveč za mano. On je luč, katera nam sveti, mi pa nismo taka luč, marveč dobivamo le od njega svetlobo; on je učitelj, mi njegovi učenci, *učenec pa ni nad učiteljem*. Torej Kristus ne zahteva, da bi njega, dosegli, da bi bili njemu enaki; zahteva pa in to po pravici, da po svojih močeh njega posnemamo; on je zadovoljen s tem, da storimo, kar s pomočjo njegove milosti premoremo. To pa je gotovo mogoče. Da bi nas tega prepričal, je on sam — če smem tako govoriti — nas posnema! Nam v izgled je hotel preživeti detinska in otročja leta, mladeniško in možko dôbo in sicer v najponižniših razmerah; zavoljo nas se je pustil skušati, je bil celo hudobnemu duhu pokoren, dokler je bilo mogoče brez greha: stopil je kolikor moč globoko, da bi nas izvabil in privedel za seboj v rajske višave!

Preljubi v Gospodu! katoliški kristijanje smo, pri sv. krstu smo obljubili, da bomo za Kristusom hodili; torej je to naša dolžnost. Jezus Kristus, naš Odrešenik, je naš Gospod; on zahteva od nas, da za njim hodimo; torej je to naša dolžnost. Za Boga smo stvarjeni, Bog je naš zadnji namen; tega pa ne moremo doseči, ako ne hodimo za Kristusom; torej je to naša dolžnost. Kdor pa te svoje dolžnosti ne spolnuje, ni vreden, da nosi ime kristijan, zato ker dela sramoto temu častnemu imenu. — Za Kristusom hoditi je mogoče. Bog ne zahteva od človeka nemogočih reči; ako bi to zahteval, bi ne bil pravičen; torej je mogoče za Kristusom hoditi. Ker pa samo človeške moči temu ne zadostujejo, deli nam Zveličar svojo milost, katera nam daje potrebno in zadostno moč, da pobožno brez greha živimo; torej je mogoče za Kristusom hoditi. Hodili so za njim tisoči, da, milijoni kristijanov, ki so bili tudi ljudje; torej je tudi nam mogoče za Kristusom hoditi. Zveličar ne zahteva, da bi bili njemu v popolnosti enaki, marveč da po svojih močeh ž njegovo milostjo njega posnemamo; in to je mogoče! Zato, o kristijan spolnuj to svojo prvo in najsvetejšo dolžnost, ker izgovor, da ne moreš, nič ne velja; hodi po stopinjah Jezusa Kristusa, on naj ti sveti kakor svitla luč v nočni tmuni, on naj te uči kakor moder učenik, on naj te pelje kakor skrben vodnik. Za njim hodi, potem ne boš blodil v zmotah, ne boš zašel na kriva pota; za njim hodi, in boš našel mir svoji duši, veselje svojemu sreču, slednjič boš tudi dospel na vrh, katerega so dosegli že drugi pred tabo, ker so za Kristusom hodili; ta vrh je raj nebeški. Amen.

Ivan Slavec.

2. Jezusa mili glas.

Imam še druge ovce, katere niso iz te ovčarnice; tudi tiste moram pripeljati, in bodo moj glas poslušale, in bode ena ovčarnica in en pastir.

Jan. 10, 16.

A. 1. Po dokončanem trudapolnem delu se sprehajam z brevirem v bližnjem gaju. Od daleč slišim glas jokajočega otroka . . . grozno kliče in vpije . . . kar mi proti prileti pastirček, ki išče in kliče svojo zgubljeno čredo, ter me žalostno vpraša, če sem kje videl njegovo živino.

2. Nas vse pa je danes srečal dobri pastir: Jezus Kristus; on ni najemnik . . . on ni zaspan pastir . . . on pozna svoje ovce, in one poznajo in ljubijo njega . . . Mi smo srečne ovčice Jezusa . . . Pa on pravi: *Imam še druge ovce, katere niso iz te ovčarnice; tudi te moram pripeljati, in bodo poslušale moj glas, in bode ena ovčarnica in en pastir.*

3. Glejte, ljubljene ovčice, Jezusa, dobrega pastirja! Na sv. križ je stopil . . . se povišati dal, da bi lažje slišali njegov zveličanski glas . . . Srečen, kdor ga čuje . . . posluša . . . Pomislimo torej danes: Jezusa mili glas.

B. Sv. apostol Peter v današnjem listu hvali Jezusa, dobrega pastirja, ki je za nas trpel, umrl . . . pa njegov glas še vedno doni po svetu . . . posebno pa:

1. V velikonočnem času — nas Jezus kliče k sv. obhajilu. Moja večerja je pripravljena . . . idite na ceste . . . prelaze . . . po mestih . . . pripeljite sem uboge, hrome, slepe, kruljave. (Luk. 14, 16—24.) Jezus milo kliče k sv. obhajilu: Vzemite, jejte in pijte vsi, to je moje telo in rešnja kri! (Mat. 26, 26—28.)

Oj premili, preveseli glas Jezusa Kristusa, srečen, če si ga ubogal, ker, kdor sv. obhajilo vredno uživa, ima večno življenje. (Jan. 6, 55.)

Skoro bode konec velikonočnega obhajila . . . Ali ga bodeš letos tudi zanemaril? Jezus te kliče . . . pa tudi med letom pridite večkrat na Jezusovo pašo sv. obhajila, ker sam Jezus vas sem tako milo vabi! *Imam še druge ovce, katere . . .*

Dobrega pastirja — Jezusa — mili glas nam doni:

2. v nadlogah. Tudi pobožni imajo veliko trpljenja, britkosti . . . svet je solzna dolina . . . ni hiše brez nadlog . . . ni očesa brez solze . . . Pa v nadlogah se nam ljubi Jezus milo zglati:

Pridite k meni vsi, kateri se trudite, in ste obloženi, in jaz vas okrepčam. Vzemite moj jarem na-se, in učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen, in najdete pokoj svojim dušam. (Mat. 11, 28—29.)

Sv. apostol Pavel je javkal in zdihoval pod težkimi nadlogami . . . skušnjavami . . . pa dobri pastir Jezus se mu milo zglesi, ter ga potolaži, govoreč: *Zadostuje tebi moja milost.* (II. Kor. 12, 9.) Tako tudi Jezusa mili glas tolaži v nadlogah; le poslušajmo ga . . . radi bomo trpeli . . . nekdam pa slišali Jezusa mili glas:

3. ob naši smrti. — Jezus je šel v nebesa . . . gleda na nas . . . pride po svojo ovčico . . . jo zadene na svoje rame . . . ter ji veselo govori: *Aj, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, postavim te čez veliko: vniidi v veselje svojega Gospoda.* (Mat. 25, 21.) In nekdam bo vsem svojim ovčicam svoje izvoljene črede Jezus dobri pastir dal slišati svoj premili glas, govoreč: *Pridite, blaženi mojega Očeta! posedite kraljestvo vam pripravljeno od začetka sveta.* (Mat. 25, 34.)

Takrat se bodo dopolnile Jezusove besede: *Imam še druge ovce, katere niso . . .*

C. To je torej mili glas dobrega pastirja . . . ob velikonočnem času k sv. obhajilu . . . ob nadlogah . . . ob smrti . . . Obrnite se zopet k Jezusu! ve zgubljene ovčice . . . poslušajte mili glas dobrega pastirja . . . naj nas nekdam pokliče k svoji izvoljeni čredi v nebeško veselje! Amen.

Simon Gaberc.

Tretja nedelja po veliki noči.

I. Varstvo sv. Jožefa.

Depositum custodi! — Kar ti je izročeno, ohrani! I. Tim. 6, 20.

Kolikor bolj dragocena je kakšna reč, toliko bolj skrbno in varno jo je treba shranjevati. Zato vidimo, da so že pagani svoje posebne zaklade založili v tempeljnih svojih bogov, ker so menili, da bodo tam najbolj varni. Enako so delali judje, ki so med drugimi dragocenimi rečmi posebno sveto pismo imeli v tempeljnu shranjeno. In kakor nam spričuje sv. Ambrož, so tudi prvi kristijani svoje dragocenosti škofom in duhovnom v varstvo zraven altarja izročevali, ker so po pravici sodili, da so tam njih zakladi najbolj varni, kjer ima tudi Bog svoje največje zaklade.

Tako natura sama ljudi uči, da je vsaka zaloga nekaj svetega, nedotakljivega, in da je v rokah tistih najbolj varna, katerim so že od Boga svete reči izročene. Tako zalogo je Kristus sam dal svojim apostelnom, ko jim je izročil ves svoj zveličanski nauk, ki je bil s prvega le v glavi apostelnov in katerega so potem, dokler še ni bilo pisanih evangelijev, kar ustmeno izročevali svojim naslednikom. Tako je storil sv. Pavel, ki je ves Kristusov nauk svojemu učencu in škofu Timoteju izročil, rekoč: *Depositum custodi: Kar ti je izročeno, ohrani!* To je: Ves Kristusov nauk, kakor si ga po mnogo pričah od mene slišal, nepopačen ohrani, in izroči zvestim ljudem, kateri bodo pripravi, tudi druge učiti.

Tak mož, kateremu je Bog posebno velike in svete dragocenosti izročil, je pa gotovo sv. Jožef, čigar varstveni praznik danes obhajamo. In sicer so trije taki posebni zakladi, katere je Bog sv. Jožefu v varstvo izročil, ali čez katere ga je za varha postavil. Ti trije zakladi so: 1. devištvo Marijino, 2. oseba Jezusa Kristusa, 3. velika skrivnost Njegovega včlovečenja.

Dosledno se pa nad varhom teh treh zakladov tudi posebno tri čednosti prelepo svetijo, in sicer: 1. njegova prelepa čistost; 2. njegova velika zvestoba; 3. njegova čudovita ponižnost. In o teh treh čednostih hočem v našo spodbudo posamezno govoriti.

I. Da homo prav umeli, kako zelo je Bog sv. Jožefa počastil, ko mu je devištvo Marijino v varstvo izročil, moramo pomisliti, kako visoko se ta čednost v nebesih čisla in kako koristna je na zemlji. Kakor iz sv. pisma spoznamo, je bila deviška čistost potrebna, da je Sinu božjega na svet potegnila. Po božji previdnosti je bilo namreč skleneno, da je moral Sin božji, kakor je po božji natori od vekomaj deviško iz Očetovega naročja izšel, tako tudi le od Device-matere rojen biti. Tako so že preroki prerokovali, (post. Izaija: *Glej Devica bo spočela* i. t. d.); tako so stari očaki pričakovali in tako nam potrjuje sv. evangelij to preveselo dogodbo. In če po vzroku te skrivnosti prašamo, nam cerkveni očetje odgovarjajo, da je devištvo posebno moč v sebi imelo in Sinu božjega nagnilo, da je po njem na svet prišel. Cerkveni učeniki z enim glasom pravijo, da je devištvo posnemanje angeljskega življenja, da devištvo človeka visoko čez nizko mesenost povzdiguje. Devištvo nekako prezira vso meseno sladnost tako, da telo nekako duhovno postane. Po nauku sv. Avgušтина je devištvo nekaj srednjega med telesom in duhom, nekaj, kar nas naturi

duhov približuje. Iz tega lahko sklepamo, kako zelo je moralo devištvo včlovečenje Sinu božjega pospeševati. Saj včlovečenje večne Besede ni družega, kot najtesnejše zedinjenje Boga s človekom, božje nature z meseno: *Verbum caro factum!* Glejte čudno zedinjenje! glejte skrivnost! Ali kako je to mogoče, da bi se tako nasprotni natori, kakor je lepota čistega duha in slabost naših teles, mogli tako tesno se skleniti? Res se to nemogoče zdi; ali ravno zavoljo tega je deviška čistost vmes stopila, da je te nasprotni naturi zedinila! Sv. Gregor Nicenski, ta velika luč na vzhodu, piše: *Devištvo je storilo, da se Bog ni sramoval k ljudem priti in pri njih prebivati; devištvo daje ljudem peruti, po katerih se k nebesom povzdigujejo in ker je ono najtrdnejša vez med Bogom in človekom, sklepa tudi, kjer vmes pride, dve tako nasprotni naturi.*

Iz te razlage lahko spoznamo veliko čast Marije Device in njene deviškega ženina! Glejte čast Marijino! ker njeno devištvo je bilo od vekomaj izvoljeno, svetu Izveličarja dati; glejte čast sv. Jožefa, ker to nam tako potrebno devištvo je bilo njegovi skrbi izročeno, in on je je k pridu celega sveta tudi res ohranil. O sv. Jožef! depositum custodi! ohrani, kar ti je bilo izročeno. Večni Oče hoče devištvo Marijino pod zagrinjalom poroke ohraniti; ali to devištvo se brez tebe ne more obvarovati in tako je tudi tvoja čistost svetu potrebna vsled častnega ukaza, ono Marije Device ohraniti in obvarovati!

Da je bil sv. Jožef res od Boga za to poklican, Marijino devištvo ohraniti, spoznamo iz tega, ker ji je bil po posebnem čudežu v ženina izvoljen. Kakor poroča sv. Janez Damaščan in drugi učeni, so morali na povelje velikega duhovna vsi za ženitev ugodni mladeniči iz Davidovega rodu vsak svojo palico v tempelj prinesiti, da bi Bog sam razodel, katerega izmed njih je za ženina tako čisti Devici izvolil. In glejte, palica Jožefova je ozelenela, in zato je bil on s to sveto Devico po judovski šegi kot ženin zaročen.

Ta zakon, katerega sta Jožef in Marija pred judovskim duhovnom po postavi sklenila, je bil resnično pravi zakon. Pri vsakem zakonu pa je treba po nauku sv. Avguščina pred vsem dveh reči, ki zakon med seboj vežete, in te ste: a) pogodba, s katero se poročena eden drugemu popolnoma izročita; b) zakonska ljubezen, s katero si tudi eden drugemu srce posvetita, da za nobenega družega več ne bje; po tej dvojni pogodbi, kakor dokazuje sv. Avguštin, je bilo devištvo Marijino neoskrunjeno ohranjeno.

a) Tu najdemo najprej pogodbo, s katero sta se Jožef in Marija eden drugemu popolnoma izročila. Pa kako sta se

izročila? Devištvo! glej tu svojo slavno zmago! Izročila sta si medsebojno vsak svoje devištvo, da je eden družemu daruje. Jožef varuje devištvo Marijino, Marija varuje devištvo Jožefovo. Ne on, ne ona ne sme z devištvom po svoje ravnati; vsa zvestoba te poroke v tem obstoji, da eden drugemu devištvo varujeta. Glejte obljubo, katera ju veže; glejte pogodbo, katera ju sklepa! To ste dve devici, ki se zato poročite, da se vedno čisti ohranite!

b) Kdo pa zdaj more dopovedati, kakšna je bila ljubezen teh dveh zakonskih eden do drugega? Plamen devištva je namreč toliko močnejši, kolikor je čistejši in prostejši; ogenj mesečnega poželenja nikdar ne doseže ognja ljubezni, v katerem se devištvo sveti! To naj nam neki čudež spričuje, o katerem pripoveduje sv. Gregor, turski škof.

Dva zakonska žlahtnega stanu iz Overne sta vedno zdržno živela. Po smrti so ju vsakega na drugem kraji pokopali. Pa te ločitve mrliča nista mogla trpeti; brez človeške pomoči so namreč njuni rakvi skupaj dobili. Kakor da bi mrliča hotela reči: Zakaj naju hočete ločiti? Tako dolgo sva bila skupaj, kakor mrtva, (ker najina poželjivost je kakor odmrta) ker sva tedaj že bila vajena, kot mrtva skupaj živeti, kaj naju ločite po smrti? — Ljudstvo je imenovalo ta groba — groba ljubečih se, kakor bi bilo hotlo reči, da so tisti pravi ljubimci, ki se na duhovni način ljubijo!

Taka in še lepša je bila ljubezen v Jožefovem zakonu. Tu je zakonska ljubezen le zato gorela, da bi devištvo ohranila. In v resnici. Kaj je namreč Jožef ljubil pri Mariji? Ne umrljive vnanje lepote, ampak notranjo, dušno, katere najlepši kinč je bilo ravno devištvo! Čistost Marijina je bila predmet njegove ljubezni in kolikor bolj je to ljubil, toliko bolj si je prizadeval jo ohraniti. O zares lepa taka ljubezen! Kdo se ne boče čudil, kako se v tem zakonu vse strinja, ta zaklad ohraniti? Obljuba je popolnoma čista, ljubezen je vsa deviška!

O kristijani! Vse to, kar smo zdaj premišljevali, se je pa zavoljo nas zgodilo, nam v nauk! Glejte, kako svet in čist je začetek naše vere in kako smo tudi mi k čistosti in svetosti poklicani! Spoštujmo svoje telo, ker je ud Kristusov, nikar ga ne oskrunajmo, ker je posvečeno. Skrbno varujmo vsak po svojem stanu sveto čistost, ki nam je Odrešenika dala, ki je Marijo in sv. Jožefa k toliki slavi in sreči povzdignila.

II. Poglejmo zdaj drugi zaklad, katerega je Bog sv. Jožefu v varstvo izročil. Ta zaklad je sam njegov edinorojeni Sin, je deček Jezus Kristus. Jezus Kristus je na svet prišel kakor uboga

sirota, ki na zemlji nima nobenega očeta. Zato ga imenuje sv. Pavel: *brez očeta*. To je res: On ima Očeta v nebesih; ali če vidimo, kako ga je zapustil, bi skoro morali reči, da ga nič več ne pozna. Čez to se bode pač nekega dne na križu pritožil, ko ga bode svojega Boga, pa ne svojega Očeta imenoval. (*Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?*) Kar je takrat umirajoč govoril, to bi bil smel nekako tudi že pri svojem rojstvu reči; ker precej takrat ga je nebeški Oče prepustil revi, pomanjkanju in preganjanju. Vse, kar je nebeški Oče za-nj storil, je to, da ga je revnemu človeku, sv. Jožefu, v varstvo in oskrb izročil.

In kako je sv. Jožef to nalogo spolnil? Kako je ta najdražji zaklad varoval in čuval? Lahko se reče, da tako še nikoli ni pravi oče za svojega sina skrbel, kakor je rednik sv. Jožef za Sina božjega Kristusa! Sv. Jožef se res vedno in povsod obnaša kot pravi oče Jezusov. On ga pestuje, boža, poljubuje, oblači, redi, varuje, brani in rokodelstva uči itd. Kje je pač vzrok temu? Sv. Krizostom pravi: *Bog je hotel sv. Jožefu vse pravice dati, ki se očetu spodobijo, samo brez oskrunjenja devištva*. Jezus, ki je v vseh rečeh hotel nam enak biti, ki je hotel tudi človeško mater, vendar ni smel človeškega očeta imeti. Temu je bilo namreč devištvo nasproti, ker je moral po Devici priti na svet, in ker ni smel družega, kakor Boga za Očeta imeti. Vendar pa devištvo ni branilo, da bi Jožef ne bil smel ali mogel družih očetovskih lastnost imeti, kakor so: ljubezen, skrb, nagnenje. Sv. Jožef naj ima do Jezusa zares očetovsko srce, polno ljubezni in naklonjenosti. O velika skrivnost božja!

Pa tukaj vtegne kdo ugovarjati: Od kod sv. Jožefu očetovsko srce, če mu ga natura ni dala? O kristijani, spoznajmo tu mogočnost božjo. Če je natura sv. Jožefu očetovsko srce odrekla, mu je pa Bog tako srce napravil z lastno roko, ker pisano je: da *On vstvarja vsakteremu srce*. (Ps. 32, 15.) Srca človeška so v božjih rokah, kakor ilovica v rokah lončarja, ki iz nje naredi, kar hoče. Tako je Bog Savlu prenapredil srce, ki je bilo poprej nizko; pa tudi ljudstvu je omečil srca, da so Savla za svojega kralja spoznali, ki mu je bilo poprej nasprotno. Bog je tedaj sam sv. Jožefu dal očetovsko srce. Od tod tudi pride, da Jezus uboga in da se Jožef ne obotavlja, mu zapovedovati. Od kod bi sicer sv. Jožef tako pogumnost dobil? Ker je pravi, večni Oče Jezusu sv. Jožefa za časnega očeta dal, mu je v njegovo srce tudi en žarek svoje ljubezni poslal, ki je sv. očaku srce spremenil in mu pravo očetovsko ljubezen do Jezusa vnel in vžgal.

Po tem, kar smo do sedaj slišali, bi skoraj ne bilo treba govoriti o veliki zvestobi, s katero je sv. Jožef za ta predragi, od

Boga mu izročeni zaklad skrbel. Vendar pa bode dobro nekoliko o tem povedati, da se mi nad tem zgledujemo. Iz neprenehanih zoprnosti, katere so Jožefa zadevale, odkar mu je bil ta zaklad izročen, se učimo, da takega zaklada brez truda obvarovati ni mogoče, in da kdor hoče v službi božji zvest ostati, mora na mnoga trpljenja pripravljen biti. Zakaj resnično je to, da kamor Jezus pride, pride s križem in vse trnje s sabo prinese. Res, da sta bila Jožef in Marija že poprej revna; ali ko je to Dete k njima prišlo, so se nadloge kar vrstile. In kdo je bil tega kriv, če ne On, o katerem je zapisano: *V svojo lastnino je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli.* Le pogledjmo celo verigo nadlog, ki zaporedoma zadevajo sveto družino: Pot v Betlehem, rojstvo v revnem blevu, moritev nedolžnih otročičev, beg v Egipt, prognanstvo v tuji deželi, tri dni zgubljeni Jezus itd. Kako se je pač sv. Jožef pri teh nezgodah obnašal? Ali se ni pritoževal čez nadležnega otroka, o katerem se zdi, da mu je le zato izročen, da ga muči? Nikakor ne; sv. Jožef se še-le veseli, da v njegovi družbi trpi! Glejte, preljubi, s kolikim trpljenjem Kristus Jožefovo zvestobo na skušnjo postavlja. Kaj boste k temu rekli vi mehkužni kristijani? Ali ne spoznate, da to božje Dete ne more pri vas biti? Njegova revščina obsoja vaše bogastvo; njegov križ vašo zločnost, lenobo in mehkužnost. Jezus se le s tistimi družji, ki so hrabri in čvrsti kakor sv. Jožef, ki se ne obotavljajo s križem za Jezusom hoditi, ki se ne sramujejo v revščini in pomanjkanji njegovi tovariši biti. O kristijani, le velikokrat to imenitno resnico premišlujmo.

III. Še neki poseben zaklad je, katerega je Gospod Bog sv. Jožefu v varstvo izročil in to je skrivnost včlovečenja Sinu božjega, o kateri skrivnosti nam je še zdaj govoriti. Če nam kdo kako veliko skrivnost razodene in o njej govoriti prepové, bi se mi močno pregrešili, ko bi potem to skrivnost komu razodeli. In zdaj pomislimo, kakšno skrivnost je nebeški Oče sv. Jožefu izročil in o njej molčati zapovedal. To je bila skrivnost njegovega včlovečenja! Nebeški Oče hoče, da naj bode njegov Sin do 30. leta skrit in sv. Jožef ž njim! In glejte, to nalogo je sv. Jožef spolnil, kakor je bila tudi težavna; tu je bilo res posebne pomanjkanosti treba. Pomislimo to reč malo bolj natančno.

Sv. Jožef ima samega Sinu božjega v hiši. pa ne sme tega nikomur povedati. Koliko mora včasih zaničevanja, preganjanja, pomanjkanja trpeti in bi bilo vseh teh nadlog naenkrat konec, če bi le eno besedico zinil in povedal kakšen zaklad pri sebi v svoji hiši ima! In sv. Jožef molči! Kako bi se bil lahko pred ošabne

farizeje postavil in se pobahal, da pri sebi ima in redi od prerokov obljubljenega Mesijo! In vendar sv. Jožef le molči! Kakšna velika skušnja za sv. Jožefa, kadar sliši, kako Jezusa zaničujejo in zaničljivo tesarjevega sina imenujejo. Kako lahko bi bil rekel in bi se ne bil zlagal: Ta mladenič, katerega vi tesarjevega sina imenujete, je Sin božji, je obljubljeni Odrešenik. Pa sv. Jožef tega ni storil, on je le molčal. Ali ni bilo to veliko zatajevanje, strašna skušnja, nenavadna ponižnost. In ravno, če to premišljujemo, bomo še-le prav spoznali, kako zares velik je bil sv. Jožef, ker je tako imenitno, tako slavno in častljivo resnico popolnoma in ves čas svojega življenja prikrival in prikril.

Kaj pa, da se naša ošabnost pri tem po konci spenja in se nam vprašanje vsiljuje, zakaj vendar Kristus celih 30 let svoje božje poslanstvo in veličanstvo prikriva in za varha te skrivnosti samo dva človeka, Marijo in Jožefa, ima. Kaj je vzrok temu? To je naš napuh, ker mi želimo svetu dopasti, pred svetom imenitni, češčeni in hvaljeni biti. Vedi tedaj, zakaj se je Kristus 30 let skrival. Zato, ker je videl veliko nerodnost, katero napuh med nami dela. Napuh človeka v grehe žéne, katere nad drugimi vidi; napuh čednosti duši zavoljo strahu pred ljudmi; napuh lastni časti vse žrtvuje, da le ljudem dopade, če se tudi Bogu zameri. Vse te rane je Kristus videl; zato se je skrnil, da bi nas učil, da bežimo pred nečimrno hvalo tega sveta!

Ravno tako pa se tudi od sv. Jožefa učimo, da je človek lahko miren in srečen, če tudi ni imeniten pred svetom. Sv. Jožef je bil pri vseh svojih mnogih nezgodah srečen, ker je Jezusa pri sebi imel; on je bil miren pri vsem tem, ko so ga zaničevali, saj je vedel, kakšne skrivnosti mu je Bog izročil. Zato se sv. Brnard nad njim čudi in ga velikega imenuje, ker mu je Bog *najskrivnejšo in najsvetejšo skrivnost svojega srca izročil*. — Tudi se od ponižnega Jožefa učimo, da je najgotovejša pot k zveličanju vdanost v voljo božjo in če se božjim naredbam podvržemo. Bog enemu to, drugemu pa kaj drugega naroča; vsi pa se bomo zveličali, če božjo voljo storimo! Bog je aposteljnomo zapovedal Kristusa oznanovati in z oznanovanjem križanega Kristusa so se zveličali; sv. Jožefu pa je zapovedal Kristusa skrivati, in s prikrivanjem skrivnosti Kristusovega včlovečenja se je zveličal. Iz tega vidimo, da imenitnost krščanska ne obstoji v slavnih službah, ampak da storimo, kar nam je Bog naložil in naročil. Četudi vsi nimamo časti, Kristusa pridigovati, moremo vendar vsi čast imeti, njemu pokorni biti. To je tedaj posebna slava svetega

Jožefa, da je ubogal, da je molčal, ko mu je bilo molčati zapovedano! Ne vprašajte torej zvedavo, kaj je sv. Jožef vse delal? Dovolj je o njem rečeno, da je svojo dolžnost storil. Je pa med hudobnimi in pravičnimi ta razloček, da hudobni veliko hrupa in zgledovanja o sebi delajo, ker človeškim strastim služijo in strežejo; pravični pa nasproti na tihem Bogu služijo. Zato pravi prav lepo sv. pismo: *Hudobni božje naredbe le poderajo; kaj pa je pravični storil?* (Ps. 10, 4.) To se pravi: Pravični ni nič s hrupom, z zgledovanjem delal, nič takega, da bi ljudem dopadel, ker išče le dopadajenja pri Bogu. Tako je živel sv. Jožef; videl je Jezusa, na tihem je ž njim živel, pri ljudeh ni iskal slave, molčal je, in tako je spolnil svojo nalogo. Storimo tudi mi tako, spolnujmo svoje dolžnosti kolikor mogoče tiho in na skrivnem zavoljo Boga, ne zavoljo ljudi — in zveličani bomo!

Videli smo torej, preljubi, kakšno nalogo je Bog sv. Jožefu dal, kakšne zaklade mu je v varstvo izročil in kako natančno je sv. Jožef to nalogo dovršil, kako zvesto je zaupane mu zaklade in skrivnosti varoval in obvaroval. Posnemajmo ga torej v njegovi čistosti vsak po svojem stann, v njegovi zvestobi in v njegovi veliki ponižnosti. S tem si bomo tudi mi zveličanje pridobili.

Predno pa sklenem, moram še nekaj opomniti. Znano vam je namreč, da je sv. Jožef poseben varuh Kranjske dežele in ilirskih pokrajin; pa tudi, da so ga ranji papež Pij patrona vesoljni cerkvi imenovali. In to po vsi pravici. Če je Bog sam sv. Jožefu najdražje zaklade v varstvo izročil: devištvo Marijino, osebo Jezusovo in skrivnost Božjega včlovečenja, zakaj bi mu ne smeli tudi katoliške cerkve v varstvo izročevati in posamezne dežele. Gotovo, preljubi, prav storimo, da sv. Jožefu našo kranjsko deželo posebno priporočimo in njemu vse naše potrebe in zadeve potožimo; saj nas zagotavlja sv. Terezija, da ni nikoli sv. Jožefu kake zadeve priporočevala, da bi ne bila uslišana.

Priporočujmo mu še posebno našo zadnjo uro, da bo srečna za nas. Saj je on poseben pomočnik tudi za zadnjo uro. Tako srečno, kakor on, še nikoli noben človek ni umrl. Umrl je v naročji Jezusa in Marije. O kako srečna bo tudi naša zadnja ura, če bomo s svetimi zakramenti prevideni in bomo tako na svoji strani takrat imeli najsvetejše osebe: Jezusa, Marijo in sv. Jožefa. Toraj jih večkrat, posebno vsak večer prav zaupljivo prosimo, da naj nam pridejo na pomoč že zdaj, posebno pa našo zadnjo uro. Amen.

Jan. Ažman. (Po P. Staretu S. J. okrajšano.)

2. Veseli hod k Očetu.

Še malo, in me več ne boste videli; in zopet malo, in me boste videli; ker grem k Očetu.

Jan. 16, 16.

A. 1. Sv. apostol Peter nas v današnjem sv. berilu lepo opominja govoreč: *Preljubi! prosim vas kakor tujce in popotnike, zdržite se mesenih želj, katere se vojskujejo zoper dušo; imejte lepo življenje . . . ; bodite podložni . . . vse spoštujte, brate ljubite, Boga se bojte.* (I. Petr. 2, 11—19.)

2. Tujci in popotniki smo . . . skoro bomo slovó jemali od sveta, kakor ga jemlje ljubi Jezus danes, ko misli odhajati skož smrtna vrata k svojemu nebeškemu Očetu. Zato svojim učencem govori: *Še malo, in me več ne boste videli; in zopet malo, in me boste videli; ker grem k Očetu.*

3. Tujci smo na tem svetu . . . nimamo stalnega mesta . . . Srečni smo, ako moremo reči: *Grem k Očetu . . .* Da bi torej ob svoji smrti uri se preselili k svojemu nebeškemu Očetu . . . zato že danes pomislimo ta: veseli hod k Očetu.

B. 1. Zgubljeni sin se je veselil svojega povratka na očetov dom. Tako se veseli vsak resnični spokornik tistega dne, ko nastopi svoj hod v nebesa. Neki učenec je vedno računil, kedaj bo prišel dan, ko bo smel iti domov k starišem . . . najrajše se sprehaja na stezi proti svojemu domu, če bi zagledal očeta ali mater . . . Tako se pobožni človek veseli hoda k nebeškemu Očetu . . . k mili materi Mariji Devici . . . Tako se je že davno veselil spokorni kralj David, in si je želel dan odhoda, govoreč: *Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog.* (Ps. 41, 2.) Sv. Apostol Pavel pa ni poznal druge želje, kakor edino to, da bi bil smel skoro reči: „Grem k Očetu“ — ker on sam piše: *Stiskan sem od dveh strani: željo imam razvezati se, in biti s Kristusom.* (Filip. 1, 23.) In ko je prišel čas njegovega odhoda, je poln veselja še pisal svojemu prijatelju Timoteju, ter pravi: *Jaz sem namreč že darovan, in čas ohranil, zdaj mi je založena krona pravice.* (II. Tim. 4, 6—8.) Tega hoda k nebeškemu Očetu se je veselil posebno tudi sv. Alojzij: V hišo Gospodovo grem, je rekel umirajoč.

Ako pa še mi hočemo tako veseli hod k nebeškemu Očetu imeti, moramo zanj:

2. Skrbeti, — da bi bil vesel. — Smrti se vsaka stvarca boji . . . Zato sv. Cerkev pri mrličih moli: *Bojim se in trepečem, ko pride sodba in bodoča jesa.* Za veseli odhod moramo si skrbeti:

α) vse voljno trpeti . . . Jezus je trpel in skoz trpljenje šel v nebeško slavo . . . *Če le z njim trpimo, bomo tudi z njim poveličani*, uči sv. apostol Pavel. (Rim. 8, 17.) Po obilnem trpljenju se človek rad od sveta loči, da gre k Očetu: po plačilo. Oj le trpimo radi . . . veseli bomo šli v nebesa. Zato je treba

β) častiti Marijo Devico. Danes je god sv. Jožefa, varha . . . je ljubil Marijo . . . je ni zapustil v nevolji . . . je imel vesel odhod . . . Jezus in Marija pri smrti postelji . . . Ako Marijo častimo, bomo šli veselo domov . . . Marija prime svoje dete za roko, nas bo peljala k nebeškemu Očetu . . .

C. Tako! ljubljene tujci in popotniki! Še malo in nas več ne boste videli . . . trpimo voljno . . . Častimo ljubo Mater božjo . . . da bomo imeli veseli hod k nebeškemu Očetu. Amen.

Simon Gaberc.

Četrta nedelja po veliki noči.

I. Žalost na svetu bo minula, nebeško veselje pa bo večno.

Ker sem vam to govoril, je žalost napolnila vaše srce. Jan. 16, 6.

Kolikim premembam je podvrženo naše življenje! Vreme se tolikrat na dan spremeni; posije svitlo in gorko solnce izza temnih oblakov, in kmalu na to se zopet potemni, mrzel veter potegne, zagromi, dež se ulije. Taka sprememba je pri vremenih. To je pa malenkost v primeri premembam človeškega življenja! Kako hitro se menjajo ure veselja in žalosti. Zadovoljnost še ni izginila iz smejočega se obraza, vže se nagubi lice in nagrbanči čelo vsled kakšne neprijetnosti. Ako pa še le primerjamo število veselih dni številu dni žalosti in britkosti, precej se prepričamo, da dnevi žalosti so mnogoštevilnejši od dni zadovoljnosti. Po pravici imenujemo našo zemljo solzno dolino; res je, kar pravijo cerkveni učeniki, da je ta svet kraj prognanstva. Kristijani moji, nikar ne obupati v nesrečah in težavah, ker vémo, da žalost je naš delež na tem svetu. Da bi žalostne potolažil, je usmiljeni Jezus, kateri je imel tako sočutno srce do nesrečnih, govoril v evangeliju zadnje in današnje nedelje besede, ki so res hladilni balzam žalujočim sreem. V kako težavnem stanju so žalujoči, je pač preljubeznivi učenik in odrešenik najbolj vedel, zato je on v tolažbo teh nesrečnih na gori iz pravega sočutja govoril zlate besede: *Blagor žalostnim, ker bodo oveseljeni!* O blagor vam, žalostni

kristijani, Kristus, vaša tolažba, vas bo potolažil. Ste slišali vi, kateri ste od obilnih nesreč potrti, vi, katerim je žalost srce ogrenila, vi, ki ste bili že večkrat v skušnjavi godrnjali zavoljo vam nerazumljive božje previdnosti! *Vi boste žalovali, vaša žalost pa se bo v veselje spremenila*, te besede večne resnice ste slišali že preteklo nedeljo, in zopet v današnjem evangeliju miluje Gospod svoje učence, ker jim je zaradi njegovega odhoda s toliko žalostjo napolnjeno srce in kažoče na prihodnjo tolažbo sv. Duha, jim zagotavlja, da je zanje dobro tako, ker se jim bo žalost spremenila v radost. — Kaj hočete več, božje zagotovilo je to, boljšega zagotovila razun tega ni, in ga tudi ne potrebujete. Res težka je ura žalosti, hud je udarec nesreče, pa obljuba je sladka: *Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi*. V tem oziru so žalostni srečni, zato jih Kristus blagruje.

Ker je temu tako, drage Kristusove ovčice, rečem vam, ne jaz, ampak Kristus sam govori skoz mene, blagor vam žalostnim, in kateri ste veseli, iščite žalosti, da boste tudi vi božje tolažbe kedaj veseli. Ta resnica, katero je nam v tolažbo predobrotljivi učenik naš učil, se mi zdi tako lepa in spodbudna, da se mi vredna vidi, da bi jo danes skupno premišljevali. Zato čujte vam v tolažbo: I. Se danja žalost na svetu bo minula; II. nebeškega veselja pa nikdar ne bo konca.

Drage duše Kristusove, ta dvojna resnica je tako imenitna, da je velika škoda ji prezreti, čujte ji v svoj večni dušni dobiček! V to nam pomagaj milost našega od smrti vstalega Zveličarja in materna priprošnja deviške porodnice Božje!

I. *Vsi dnevi človekovi so polni bolečin in britkosti, še po noči v duhu ne počiva*, pravi sv. pismo. (Prid. 2, 23.) Tega nas prepričuje tudi vsakdanja skušnja. Prašaj človeka katerega koli, vsak ti bo soglasno pritrnil, da življenje na tem svetu je polno težav. Ko se otrok rodi in komaj na svet pride, njegov prvi glas je glas žalosti, joče. Že po svojem natornem nagonu vé, da je iz maternega telesa prestopil v solzno dolino. Ako je prva ura človeškega življenja ura žalosti, najbritkejši je zadnji trenutek življenja, smrtna ura, prestop iz življenja v večnost, težki izdih, solze v umirajočih očeh, mrzel pot, smrtna britkosti, prava podoba žalosti. Tako, glejte, je začetek našega življenja žalost, nadaljuje se življenje v žalosti, konča z britkostjo. Pa kaj vam bom to dokazoval, kristijani ljubi; da nas v tem življenju žalost tare, tega smo iz skušnje prepričani. Vsi vemo, da nam je na svetu britki kelih trpljenja piti. In ravno, ker veste, da

morate žalost trpeti tukaj, vedite, da trpé tudi drugi vaši sobratje, in še več, kakor vi; vseh ljudi delež tukaj je trpljenje. V tem, glejte, je tudi vaša tolažba, ker veste, da vi niste edini nesrečniki, tudi drugi morajo še hujšo žalostno osodo prenašati. Ker je tedaj neizogibno to zló, ne ostane nam družega, kakor prenašati svoje križe potrpežljivo, to je namreč za nas zaslužljivo.

Najbolj pa lajša in sladi naše težave, tolaži žalostne, ako se živo spominjamo v britkih urah resnice, da naše trpljenje ne traja vedno, da bo minula britkost, da je žalost le časna. Kaj dela, kristijani, trpljenje v peklu tako neznosno? To, ker je na peklenških vratih pisano: Trpljenja nikdar in nikoli konec! Naj bo trpljenje peklenško še tako strašno in dolgo, zbríše naj se večnost iz trpljenja, in trpljenja ni več. Zakaj bi nam tedaj žalost pogum jemala, saj žalosti na svetu bo konec, žalost bo prešla, britkosti bodo minule. Čujte, od trpljenja in križev obiskovane duše, besede, katere govori sv. Duh: *Predno je povišano človeško srce, se mora poprej ponižati.* (Preg. 18, 12.) Bog tedaj zahteva od nas, da moramo poprej trpeti, žalovati, ponižati se, ako hočemo kedaj veselje doseči. Jezus mu stavi pogoj, kdor hoče kedaj srečen biti, rekóč: *Kdor hoče za menoj priti, naj zataji samega sebe, naj vzame križ na rame in naj hodi za menoj.* (Mat. 16, 24.) Ali ti ne povedó te besede Kristusove, da težave, katere moraš prenašati, ne bodo trajale vedno, ampak da ti jih Bog pošilja v tvoje dobro in srečo? Latinski pregovor pravi: „Per aspera ad astra“, to se pravi, po ostrih potih se do zvezd pride, po velikih težavah se pride v srečno domovino nad zvezdami. Job, najsijajniši izgled v prenašanji težav, govori: *Blagor človeku, katerega Bog pokara.* (Job. 5, 17.) — *Blagor jim, srečni so, kateri preganjanje trpé zavoljo pravice, ker njih je nebeško kraljestvo* (Mat. 5, 10.), in zopet: *Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi* (Mat. 5, 5.), tako Jezus žalostne tolaži. In ker je nebeški učenik sam rekel: *Izgled sem vam dal, da, kakor sem jaz vam delal, tako tudi vi delajte*, posebno v prenašanji trpljenja je on nam najlepši izgled dal. Zato je rekel dvema učencema, katera sta šla v Emavs: *Ali ni bilo potrebno, da je Jezus trpel in tako v svojo čast šel?* (Luk. 24, 26.). Kristus, kateri edini je mogel reči: Kdo izmed vas me bo greha prepričal? (Jan. 8, 46) govori, ali ni bilo potrebno, da je Kristus trpel in tako v svojo čast šel! Kaj bomo mi grešniki rekli? Polni greha, vredni kazni, se pritožujemo zavoljo trpljenja! Ali nas ne bo rudečica oblila na te besede? Nam, nam je potrebno, nam je neobhodno potrebno trpeti, da bi tako v svojo čast šli. Reči moramo, naj je naše trpljenje

še tako veliko, težko in dolgo, nič ni proti našemu velikemu zadolženju ne v težavi, ne v dolgosti. V današnje nedelje svetem evangeliju ste slišali besede: *Resnično vam povem, da boste jokali in zdihovali, svet pa se bo veselil; vi boste žalovali, vaša žalost pa se bo v veselje spremenila.* (Jan. 16, 20.) Kje hočemo boljšo obljubo za prestano žalost dobiti, kakor v teh besedah? Pavel in Barnaba sta v Antiohiji verne učila, naj stanovitni ostanejo v veri, zakaj *skoz velike nadloge je potrebno stopiti v božje kraljestvo.* (Dej. ap. 14, 21.) *Mislím, tako govori sv. Pavel, da se trpljenje sedanjega časa ne dá primerjati prihodnji slavi.* (Rim. 8, 18.) Ali ni nam celo sv. pismo dokaz, da trpljenje je prednik vsakega veselja, da veselja nobeden ne more deležen biti, kdor ga poprej z žalostjo ni zaslužil. Egipčovski Jožef je bil poprej v ječo vržen, preden je postal egipčovski kralj. Izraelci so morali poprej Egipčanom služiti in 40 let v puščavi živeti, preden so prišli v obljubljeno deželo. Veliko so morali pretrpeti Izraelci, preden so prišli v Palestino; toda trpljenje je minulo, za žalostjo je prišlo veselje. Ne mislite, dragi verni, da pridete v nebesa brez trpljenja. Akoravno pridejo hudi časi žalosti in britke ure trpljenja, prenašajte stanovitno in potrpežljivo, ker veste, da bo vse to minulo.

II. Časno je trpljenje na svetu, vso britkost in grenkoto od vzame žalosti misel, da pride enkrat dan veselja, katero nikdar minulo ne bo. Kolikor bolj smo na svetu prijatelji žalosti, toliko gotovejše smemo upati na večno veselje v nebesih. Kako hvaležni moramo biti Bogu, da nam dá za kratko trpljenje tega sveta večno veselje v nebesih za plačilo. Tukaj kratka žalost, tam večno veselje. Kogar tedaj žalost tare, blagor mu, žalost se bo v veselje spremenila. Posvetno veselje, posebno če je grešno, ni pravo veselje, kajti v žalost se bo spremenilo že tukaj; kar pa je najhujše, onkraj na onem svetu pa se bo grešno posvetno veselje spremenilo v večno žalost. Kaj dá nebeškemu veselju toliko vrednost? Večnost, dragi moji, je, katera nebeško srečo toliko vredno naredi. Večno veselje, o sladkost te resnice vsem izvoljenim božjim, vekomaj se bodo veselili izveličani. *Mnogi izmed teh, kateri spijo v prahu, vstali bodo eni v večno življenje, drugi pa v večno sramoto.* (Dan. 12, 2.) *Pravični bodo šli, pravi gospod Jezus, v večno življenje.* (Mat. 25, 46.) In zopet Zveličar sveta pravi: *Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas, kedar obnemagate, vzamejo v večna prebivališča.* (Luk. 16, 9.) Isti Peter, kateri je imel pri spremenjenju Jezusovem na gori že predokus nebeške slave, da je od nebeškega veličanstva prevzet rekel: Gospod, dobro nam je tukaj biti, ter je oznanovaje Kristusove nauke Izraelcem

pisal: *Blagoslovljen bodi Bog in Oče gospoda Jezusa Kristusa, kateri je nas prerodil v nepokvarljivo dedščino, nevenljivo ohranjeno v nebesih.* (I. Petr. 1, 4.) Kako živo je imel veselje nebeško v svojem spominu, zato pravi zopet: *Bog vse milosti, kateri vas je poklical k svoji večni časti v Kristusu Jezusu, vas bo po kratkem trpljenju popolne storil, utrdil in ukoreninil.* (I. Pet. 5, 10.) — *Naša kratka in lahka britkost, tako nas uči sv. Pavel (II. Kor. 4, 17.) nam dodeli imenitno in trajajočo slavo.* Ta apostol narodov, kateri je bil zamaknen v tretje nebo, je pač vedel, kaj pomeni nebeško veselje, ko pravi: *Vemo, da keđar bo naše stanovanje odvzeto, večno hišo v nebesih imamo.* (II. Kor. 5, 1.) Jezus, kateri je prišel bil žalostne tolažit, pravi: *Zopet bodem vas videl in vaše srce se bo veselilo, in vašega veselja vam ne bo nihče vzel.* (Jan. 16, 22.) Ta nauk Kristusov nam tedaj zagotavlja trajnost in večnost veselja, katero bo Bog izveličanim po kratki žalosti tega življenja na večne čase dodelil. Tega prepričani molimo vsak dan v apostolski veri: *Verujem v večno življenje.* Vzemite si v izgled makabejske brate, kateri so prenašali najstrašnejše muke. Najmlajši, keđar so ga na morišče peljali, je rekel: „Moji bratje so potem, ko so to kratko trpljenje prestali, postali deležni večnega življenja“. Ko je sveta Simforijana v najstrašnejših mukah videla, tolažila ga je: „Moj sin, spominjaj se življenja, ki te v nebesih čaka. Glej, gospod je tukaj, da bi te peljal v večno slavo. Daruj to kratko življenje z muko svojega življenja, kupi si boljše življenje in večno veselje.“

O verne Kristusove duše, bodite prijatelji žalosti; ako vas žalost preganja, boljše je, da jo iščete, kakor da bi vas zapeljivo posvetno veselje prevzelo. Nikar tedaj pritoževati se zavoljo žalostnih dni. Žalost, večna britkost čaka tistega, kateri zmirom za posvetnimi veselji dirja. To znamo in dobro vemo, kdor se hoče s svetom veseliti ne bo s Kristusom kraljeval. Zatorej na svetu, kakor se spokornim grešnikom spodobi, žalujmo, da bomo s tem v večno čast šli. Amen.

P. B.

2. Kazni nevere.

Jeza božja pride nad otroke nevere.
Efež. 5, 6.

- A. 1. Grozne reči se po svetu godijo: krivice, hudobije, nesreče, greh, žalost . . .
2. Jezus nas v današnjem sv. evangeliju uči, da vse hudo ima svoje korenine v neveri. (Jan. 16, 5—14.) Žalost apostolov iz slabe

vere . . . , greh, sodba bo prišla čez svet, *ker niso verovali v me.* — Tako tedaj sveti apostel Pavel Efežanom pregrešnim in tudi nam zarad nevere kazni pretí, govoreč: *Jeza božja pride nad otroke nevere.*

3. Ti pa praviš, kaj tudi je, če to verujem ali ne, vero so si duhovniki izmislili, naj jim veruje, kdor hoče, kaj mi kdo za to more! Počasi prijatelj! ne govori preveč. *Jeza božja pride nad otroke nevere*, pazi, da tudi tebe ne zasači. Poslušajte me, ljubi moji! kako se jeza božja vsiplje nad neverneže, ali: o kazni nevere vam danes govorim; pazite lepo!

B. Velikim rekam vemo za njihov izvirek, iz katerega imajo svoj začetek: Drava, Donava, Sava, ali toti naš potok; tako pa nam je tudi znan začetek vsega zlega. — Neusabljivi studenec vsega hudega je nevera; Jezus pravi, *ker niso verovali v me*; zato pride prepričanje ali kazen na svet. Nevere kazni pa so obilne in različne.

1. *Nesreča.* — Ljudje niso verovali, zato nesreča vesoljnega potopa nad neverneže. Meščani niso verovali, zato se ulije žareča jeza nad pregrešne Sodomee. Tako tudi Mojzes vso nesrečo Judom iz nevere napoveduje, govoreč: *Ako nečeš poslušati glasa Gospoda, svojega Boga, da bi ohranil in spolnoval vse njegove zapovedi in šege, bodo nad te prišla vsa ta prokletstva, in te bodo zadela: Proklet boš v mestu, proklet na polju. Prokleta tvoja žitnica, in proklete tvoje zaloge. Proklet sad tvojega telesa, in sad tvoje zemlje, črede tvojih goved, in črede tvojih ovac. Proklet boš, ko prideš, in proklet, ko odideš. Poslal ti bo Gospod lakoto in pomanjkanje in nesrečo nad vsa tvoja dela.* (V. Moj. 28, 15—20.) In od kod pa je tvoja nesreča? *Jeza božja pride nad otroke nevere*, uči sv. apostol Pavel.

2. *Greh.* — Kakor Bog svoje pobožne služabnike od čednosti do čednosti vodi, od enega dobrega dela do drugega, tako se grehi kopičijo tistim ljudem, ki se Bogu zneverijo. Take Bog prepusti grešnemu poželenju, da se v grehe celó zakopljejo. To uči razločno sveti apostol Pavel, ko piše o nevernežih ali poganih, govoreč: *Spoznali so bili Boga, ga niso kakor Boga častili, ali hvalili; temuč so se zneverili v svojih mislih, in otemnelo je njihovo nespametno srce. Zavoljo tega jih je Bog prepustil željam njihovega srca, nečistosti, da so skrunili svoja telesa sami nad seboj. In kakor jim ni bilo mar Boga spoznati, jih je Bog prepustil spridenemu poželenju, da delajo, kar se ne spodobi, da so polni vse krivice, hudobije, nečistovanja, lakomnosti, napačnosti, polni nevoščljivosti, ubijanja, krega, goljufije, hudodelnosti; podpihovalci, obrekovalci, Bogu sovražni, zasmehovalci, prevzetni, napuhjeni, izmišljevalci hudobij, starišem nepokorni, ne-*

umni, razuzdani, brez ljubezni, zvestobe in usmiljenja. (Rim. 1, 21—31.)
Grozna kazen za nevero! Resnično: *Jeza božja pride nad otroke nevere.*

Pa Jezus danes pravi: *Ker niso verovali, bo prišla sodba čez svet* in to bo najhujša kazen nevere namreč:

3. Pogubljen je večno! *Kdor ne veruje, uči Jezus, bo pogubljen.* (Mark. 16, 16.) *Ker brez vere ni mogoče Bogu dopasti,* piše sv. apostol Pavel zneverjenim judom. (Hebr. 11, 6.) V večnosti, tamkaj se bo vsa grozna jeza božja usipala nad otroke nevere, da bodo v večnem ognju vpili z evangeljskim bogatinom: „Ker muči me ta plamen.“ (Luk. 16, 24.)

C. Ljubi moji poslušalci! tu imate torej nekatere kazni za nevero: nesreča, grehi, pogubljenje. Mi se pa nevere varujmo; živimo le po nauku Jezusa Kristusa, ker *jeza božja pride nad otroke nevere.*
Amen.

Simon Gaberc.

God svetega Jurija.

Najhujša vojska in najlepša zmaga.

Vse, kar je na svetu, je poželenje
mesa, in poželenje oči, in prevzetnost
življenja; ker ni iz Očeta, ampak iz
sveta. I. Jan. 2, 16.

Ker je naša cerkev sv. Juriju posvečena in nam je sv. Jurij predstavljen v naš posebni izgled, katerega naj posnemamo; zato je treba, da danes (ko slovesno praznujemo njegov god), tudi jaz kaj malega o sv. Juriju spregovorim. Ne bom vam pa na široko razkladal njegovega svetega in pobožnega življenja; tudi ne njegove mučeniške smrti, ker vém, da ste o vsem tem že večkrat slišali in da vse to kolikor toliko že veste, kakor se tudi faranom sv. Jurija spodobi.

Danes vas hočem samo na podobo sv. Jurija opozoriti in iz tega posebno imenitni nauk za nas vse izpeljati. In ta nauk, katerega nam naš patron tako glasno oznanuje, se glasi: *Kristijan, premaguj sam sebe!*

Ljubi moji farmani! Ako pogledate na veliki altar, vidite na tronu iz lesa lepo izrezano podobo sv. Jurija, kako se vojskuje s strašnim zmajem, pod njim ležečim. Enako vojsko in zmago vam kaže tudi na platno slikana podoba, kadar je tron zaprt. Ali pa veste, kaj nas ta podoba uči, kakšen pomen da ima?

Na vseh podobah vidimo sv. Jurija kot vojščaka, ker je tudi zares bil v vojski cesarja Dioklecijana. Kakor vsa poročila pravijo, bil je izmed višjih vojščakov. Zmaj ali drakon pod njim pomenja ali cesarja Dioklecijana, s katerim se je prepiral o resničnosti krščanske vere in vojskoval z velikim trpljenjem, ko je najhujše muke tako voljno in veselo prenašal in tudi smrt raje trpel, kakor da bi bil Dioklecijanu odjenjal in od vere odstopil. Ta zmaj pa pomenja lahko tudi razdraženo paganstvo, ki je vse sile napelo, na tisoče in milijone kristijanov pod meč in v smrt izdalo, pa je slednjič samo premagano podleglo. Ta zmaj pomenja še lahko naravnost hudiča, ki se res tudi v sv. pismu imenuje drakon, stara kača, ki se je od nekdanj prizadeval in še zdaj vse sile napenja, kristijane od vere in krščanskega življenja odvrniti in tako večno pogubiti.

Ta zmaj pa pomenja tudi našo lastno poželjivost, ki nam je po krstu, kakor uči Tridenški zbor, še ostala in zoper katero se je vedno in povsod treba vojskovati. Tega zmaja nam popisuje lepo in resnično sv. evangelist Janez (v I. listu 2, 16.). Po njegovem popisu ima ta zmaj tri glave in te so: 1. Poželjivost mesa, 2. poželjivost oči in 3. prevzetnost življenja. Z drugimi besedami pa se ta zmaj tudi lahko imenuje: samosvojna ljubezen, ki nam največ zaprek dela, najhujšo vojsko napravlja, pa tudi do najlepše zmage pripomore, ako smo v tem boju do konca stanovitni. Kako se ta vojska vrši, kako zmago v tej vojski pridobi, naj vam v neki prigodbi ali prav za prav pravljici pokažem.

Vitezi sv. Janeza, tudi Maltezarji imenovani, so bili viteški red, ustanovljen ob času križarskih vojsk, ki so pa tudi še po končanih teh vojskah veliko let še takorekoč na straži stali proti Turkom v obrambo krščanskih dežel. Imeli so v svoji posesti velik otok Rod v sredi turške oblasti in so ga branili skoraj 200 let. Na tem otoku je bil baje v prvi polovici 14. veka strašen zmaj, ki je veliko škodo delal čedam, ter tudi pastirje odnašal in romarje popadal, ki so hodili na božjo pot na goro, pod katero je imel zmaj svoj brlog. Pet vitezev že se je spravilo nad zmaja, ali vsi so svojo predrznost plačali z življenjem. Vsled tega je redovniški prednik vsako vojskovanje s tem zmajem prepovedal in vsakemu zažugal, da ga iz reda spodi, ki bi temu povelju nasproti ravnal. Ali kljub tej prepovedi je neki hraber vitez (sporočilo ga celo po imenu vé povedati: Dieudonné — Bogdan — de Gazon) sklenil, to pošast končati, naj velja kar hoče in okolič in romarje oprostiti vednega strahu. Kaj tedaj naredi? Od prednika si izprosi odpust za dalj časa in se podá v svojo domovino na Francosko. Tam si ukaže narediti lesenega zmaja, nekako podobnega onemu živemu zmaju na rodkem otoku. Izbere si iskrega konja in dva velika lovska psa. Sam se obleče v vitežko železno opravo svo-

Jega reda in se kake tri mesece vsaki dan vadi boja s ponarejenim zmajem: tako da so se konj in psa do dobrega navadili tega bojevanja in da se niso več plašili neznane zveri. Ko je bil vitez svoje zmage skoraj kakor gotov, se odpravi nazaj na otok Rod in ne da bi se poprej svojemu predniku predstavil, gre naravnost nad zmaja. Najprej gre v cerkev na gori Materi božji se priporočiti za srečni izid trdega boja! Potem preži tri dni na zmaja, skoraj nič ne spi in ne jé, nekaj iz strahu, nekaj v upanji slavne zmage. Tretji dan pa psa vzdigneta zmaja in strašen boj se začne. Psa se sicer zaženeta v zmaja ali puh iz njegovega žrela ju odpodí, konj se sicer nanj zakadi, ali groze odskoči nazaj in jezdeca na tla vrže. Že čuti vitez strupeno zmajevo sapo nad seboj, kar zopet psa priskočita in v spodnje z luskinami ne pokrite dele zmajeve zobe zasadi. Zver zakriči in se zvija kakor kača proti psoma; ta trenutek pa vitez porabi in svoj meč zmaju v trebuh porine, tako da visok krvavi curek iz njega bruhne. V zadnjem zdihljeju še zmaj mahne z repom in viteza tako vdari, da omamljen zraven zmaja obleži. Njegov služabnik, ki je zdaj priskočil, ga še-le k zavesti pripravi. Ali velika reč je bila storjena; zmaj je bil končan in okolica strahu oproščena. Hitro privre velika množica ljudi skupaj, kakor zmagovalca peljejo viteza pred njegovega prednika. Ta pa ga mrzlo in s temnim pogledom sprejme in mu tako govori: „Kaj si storil, vitez ti! Ti si sicer zmaja premagal in končal, ali ti si tudi mojo zapoved in redovno pokorščino prelomil; ti nisi več vreden nositi vitežki križ na svojem plašču. Odloži pri tej priči križ, in poberi se iz reda, kateremu si s svojo nepokorščino le nečast storil!“ Splošno mrmranje se sedaj vzdigne med pričujočo množico; ali hrabri vitez hiti spolnit povelje svojega prednika. Sleče vitežko obleko, odloži križ, poljubi predniku roko in gre. Ali sedaj se predniku omeči sree. Nazaj pokliče viteza, ga objame pričo ljudstva in pravi: „Zdaj vidim, da si pravi vitez in junak. Ne to, da si zmaja premagal, te časti, ampak to, da si ponižno zdaj ubogal! Zares, ti si največjo zmago pridobil: Ti si s a m s e b e p r e m a g a l!“

Preljubi! Enak boj imamo tudi mi, samo s tem razločkom, da mi zmaja vedno s sabo in pri sebi nosimo. Ta zmaj, kakor sem že rekel, je naša poželjivost, ki se vedno in vedno v nas vzdiguje in nas s svojim strupenim pihom ugonobiti želi. Tako namreč piše sv. apostelj Jakob: *Vsak je skušan, kadar je od svojega poželenja vabljen in vlečen. Potlej, ko poželenje spočne, rodi greh; greh pa, ko je storjen, rodi smrt.* (Jak. 1, 14 in 15.)

Zoper tega zmaja, zoper našo grešno poželjivost, moramo vedno biti na straži, vedno na boj pripravljeni, kakor vitezi sv. Janeza, ki tudi po noči bojne svoje obleke niso odložili. — V tem boji se moramo tudi pridno vaditi, vse napade zvitega sovražnika dobro poznati, da ga moremo lažje in z vspehom premagati, kakor je storil oni vitez. Ta vaja pa obstoji posebno v zatajevanji samega sebe

po besedah sv. Pavla, ki piše: (I. Kor. 9, 25—27.) *Vsak pa, kateri se na premaganje skuša, se vsega zdrži, in oni sicer, da strohljivo krono dosežejo, mi pa nestrohljivo. Jaz tedaj tako tečem, ne kakor nepremišljeno, se tako bojujem, ne kakor da bi po vetru mahal, ampak tarem svoje telo in ga v sužnost devam, da, ko druge učim, sam ne bom zavržen.* Ravno ta apostelj nam tudi našteva v listu do Efežanov (6, 13—17.) vso bojno opravo, katere se nam je posluževati v tako nevarnem boji. Piše namreč: *Primate za orožje, da se morete braniti ob hudem dnevu. Stojte opasani okoli svojih ledij z resnico, in oblečeni z oklepom pravice in obuti na nogah za oznanovanje evangelija miru; pred vsem pa vzemite v roke škit vere, s katerim morete vse ognjene pušice hudobnega ugasiti in vzemite čelado zveličanja in meč duha, kar je božja beseda!* — Ali se vam ne zdi, preljubi, ko slišite te besede sv. Pavla, kakor bi res gledali pred sabo na vojsko pripravljenega vojaka, kakoršnega slikajo sv. Jurija in kakoršnega sem vam popisal onega maltezarskega viteza. Seveda je vse to razumeti le v duhovnem pomenu: da smo tudi mi kakor ondi vojak, pripravljen na boj, ki je že obut, z železnim oklepom obdan, to je s trdno voljo in resničnim sklepom: Boga nikakor ne razžaliti, greha za nobeno ceno ne storiti; da tudi mi imamo čelado zveličanja, to je trdno zaupanje v božjo pomoč, ki svojih vojakov ne zapusti in jih tudi čez njih moči skušati ne pusti; da tudi mi vzamemo v roko meč Duha, to je, da si ob času skušnjave pomagamo z besedami svetega pisma, da se branimo z močjo nepremagljivega svetega evangelija.

Ljubi farani moji! Kolikorkrat torej vidite podobo sv. Jurija in pod njim zvičajočega se zmaja — spominjajte se, da ima tudi vsak izmed vas takega zmaja v sebi, s katerim se je bojevati, katerega je premagati treba! Glej, kristijan, ti imaš in nosiš v svojem sreču takega zmaja; imenuje se: napuh, prevzetnost, svojeglavnost. — Napeljuje in naganja te, da bi se hvalil, da bi se šopiril, čez druge povzdigoval i. t. d. — Oh takrat vzemi zgoraj popisano orožje, posebno meč besede božje, misli in reci, da *vsak, kdor se povišuje, bo ponižan*; (Luk. 18, 14.) da se *Bog prevzetnim ustavlja, ponižnim pa milost deli.* (Jak. 4, 6.) — S tem in enakim orožjem bodeš premagal tega zmaja. Ali pa postavim: Ti si kako veliko dobro delo storil — vse te hvali — ti pa besedo brž drugam obrneš, v sreču Bogu hvalo daješ — glej — ti nisi samo grdega zmaja — ti si sam sebe premagal! Ali pa: ti si lepo pela; vse po tebi gleda in te povzdiguje: ti se pa brž skriješ, občni hvali umakneš — glej,

zmagala si z maja — da — premagala si sama sebe! — Tvoj zmaj je nečistost. Oh kako te mami in moti — njegov strupeni puh te kar hoče zmešati in v lužo ostudnosti vreči: Oh takrat bodi srčan in junak, kakor je bil egiptovski Jožef. Bežal je, raje je plašč pustil nesramnici v rokah, kakor da bi se bil vdal hudi skušnjavi. To je bil junak — kakoršnih je le še malo naše dni! Zakaj v tem boji je beg najgotovejša zmaga! Ali si to junak — ako te nesramna ženska premoti? ako te njen smehljaj zmeša, njena priliznjenost premoti? Ogibaj se torej priložnosti, — beži proč in premagal si! Ali pa te tovariši s sabo vabijo; tovaršice te na ples spravljajo; ne navadna veselica se ti ponuja: ti pa se raje skriješ — raje v cerkev greš — ti se raje umakneš in ne greš: povej: kedo je zmagal? Ali ni to lepa zmaga nad lastno poželjivostjo? — Tvoj zmaj je pijanost. Kako in kolikokrat te je že ta zmaj hudo pičil, strašno ranil in skoraj končal. — Vojskuj se torej zoper njega. Bodi junak in odreci se raje krčmi, priložnosti. Čas imaš, denar imaš, priložnost imaš — pa vender zraven ne greš, da bi ne padel, da bi se ne vpijanil; povej: ali ni to zmaga? Pa še lepa zmaga je: ti si sam sebe premagal! — Tvoj zmaj je jeza in sovraštvo. Oh kako te prime pri vsaki priliki, kako hitro ti skipi, kako se ti kletev kar izsipa iz ust, kako bi rad mahal in mlatil, in tepel in klal in pobijal! Oh to je strašni zmaj, ki je že toliko krepkih, mladih, zdravih slovenskih mladeničev pogoltnil in pokončal! Kaj bodeš storil, krščanski mladenič? Oh bojuj se zoper tega z maja; premaguj svojo jezo; raje malo potrpi; in nikar ne misli, da nisi junak, ako vsake krivice po dvakrat in večkrat ne vrneš! Postavim, kak pijan, malovreden fantin se te loti, se v tebe zaganja, ti zabavlja, te na boj kliče in izzivlja in drugi zraven stojé in te šuntajo in pravijo: ali ga ne boš? Kaj bodeš storil? Naredi, kakor je lev storil z mišjo. Nagajala mu je in vjel jo je, in stisnil bi jo bil lahko, pa jo je spustil rekoč: Nisi vredna, da bi se jaz s tabo vkvarjal! Stori tudi ti tako in reci: Lahko bi te dvakrat, ne le enkrat vrgel po tleh — pa se mi ne zdi vredno! Povej, kedo je premagal? Ali ne ti, ki si jezo, ki si sam sebe premagal! Ali pa tvoj sovražnik ti škodo dela, kjer more, te opravlja — hudo zoper tebe govori; ti pa mu odpustiš, mu dobro storiš — povej, kedo je močnejši, kedo je zmagal? Ali ne ti, ki si jezo — ki si sam sebe premagal?

Tako ima vsak svojega z maja — in ni drugač, da se mora vedno boriti z njim. Borimo se tudi mi po zgledu sv. Jurija — po zgledu onega maltezarskega viteza, po zgledu sv. Pavla in družih

svetnikov! Vojska je pač huda — ali orožja nam ne manjka; in slišali ste, kako moremo premagati! Torej le orožje v roke in bodimo junaki! Če je tudi vojska huda, toliko lepša bo zmaga! Saj je ni lepše zmage, kakor je ta, da sami sebe premagamo! Amen.

Janez Ažman.

God sv. Marka.

Kaj naj nas tolaži pri delu?

V potu svojega obraza boš jedel
svoj kruh. I. Moz. 3, 19.

Vže več nego tisoč let je v katoliški cerkvi navada, da se verniki na današnji dan v procesijah zbirajo ter molijo in prosijo Gospoda, naj blagovoli od njih odvrniti vse nadloge in stiske, ter blagosloviti njih polja in vinograde in jim sad zemlje dati in ohraniti. Tudi vi, predragi, ste prišli za križem s svojim dušnim pastirjem lesem v to posvečeno hišo. Vaš namen je, tu, pred tronom nebeškega usmiljenja moliti, da bi vam usmiljeni Bog dodelil vsega, kar potrebujete za dušo in telo, posebno pa, da bi svoj blagoslov razlil nad vašo polja, da bi vam dal o pravem času potrebnega dežja in gorkega solnea, da bi pa tudi odvrnil od vas vse nevihte, hude ure in točo. Prav je, da prosite nebeškega blagoslova, kajti brez blagoslova iz nebes vse naše prizadevanje nič ne izdâ. *Niti ta je kaj, ki sadi, niti oni, ki poliva, ampak Bog, ki daje rast.* (I. Kor. 3, 7.) Prav je, da svoje roke k nebesom vzdigujete in molite: „Da bi vam Bog sad zemlje dal in ohranil.“

Toda Bog vam bode svoj blagoslov le tedaj dal, ako se ga bodede vredni storili, ako boste svoje moči, katere vam je Bog dal za delo, res prav rabili. Ali vam hočem torej zaklicati: „Delajte in trudite se!“ To se mi zdi nepotrebno, kajti saj vsi delate, in tudi morate delati, ako hočete živeti, in tudi ménim, da jih je le malo taciñ med vami, kateri bi navskriž in v naročji svoje roke držali, temuž većinoma delate od ranega jutra do večera, od svojih mladih dni do groba. Na nekaj družega bi vas opomnil. Vi sicer delate, veliko delate, a večkrat brez premisleka, brez vsega dobrega namena, in kolikrat ste pri svojem delu nevoljni, se pritožujete in godrnjate. Naj vam torej dam danes nekoliko nauka o delu, in v ta namen vam hočem odgovoriti na sledeča vprašanja: I. **Zakaj moramo delati** in II. **kaj naj nas pri delu tolaži?**

I. Zakaj mora človek delati? Zlasti iz dveh vzrokov:

a) Ker je to volja božja. In tega nas prepriča sv. pismo. Naši prvi stariši, predno so še grešili, dasiravno nedolžni še in sveti, dasiravno so v raju najlepšega sadu v obilnosti imeli, morali so delati; kajti na prvi strani sv. pisma se bere: *Bog je posadil človeka v paradiziž, da bi ga obdeloval*. Seveda je bilo to delo za Adama in Evo le kratkočasno in veselo, a delo je le bilo, od Boga odločeno človeku vže v stanu nedolžnosti. Potem, ko sta pa prva človeka grešila, jima je kar naravnost zapoved dal za delo, rekoč: *V potu svojega obraza boš jedel kruh*, t. j. delati in truditi se boš moral, da ti bo pot kapljal od čela, ako si boš hotel prislužiti svoj živež. To zapoved je Bog pozneje zopet ponovil, ko je dal na gori Sinajski postavo: *Šest dni delaj in opravljaj svoje delo, sedmi dan pa počivaj*. To je tedaj božja volja, da delamo, in Bog je vstvaril človeka za delo.

Da je to res božja volja, vidimo prav očitno nad Jezusom, dokler je bil na zemlji. Lahko bi bil nebeški Oče svojim angeljem zapovedal, da naj njegovemu božjemu Sinu slednji dan potrebnega živeža prinesejo, in oh, kako radostno bi bili angelji pač to povelje dopolnili, toda Bog tega ni dopustil, temveč hotel je, da naj njegov božji Sin, kakor vsi drugi človeški otroci, v potu svojega obraza si svoj kruh pridobiva. In tako vidimo Jezusa do njegovega tridesetega leta v delavnici svojega rednika Jožefa.

Kdo se bo čudil temu, da nas sv. apostelj Pavel večkrat k delu opominja, rekoč: *Prosimo vas bratje, da spolnujete svoje dolžnosti, opravljate delo, kakor smo vam zapovedali*. In na drugem kraju pravi sv. apostelj: *Kdor ne dela, naj tudi ne jé*.

Ker je torej božja volja, da moramo delati, naj bo pa naše delo tudi tako opravljeno, da bode Bogu dopadljivo. To se bo pa potem zgodilo, če bomo delali z avoljo Boga, iz ljubezni do Boga. In ta namen naj vas spremlja pri vsem vašem delu in početji, na vseh vaših potih, v vaši delavnici, na polji in doma. Če torej v jutranji zori slišite še na postelji sveto jutro zvoniti, vstanite, ter pokleknite pred svetim križem in molite: „Moj Bog! ti me kličeš danes na delo, jaz grem, ker je tvoja sveta volja in bom v tvojem imenu in iz ljubezni do tebe tudi prav pridno delal.“ In če čez dan solnce pripeka in pot od tvojega čela kaplja, in če je delo še tako težavno, ozri se k nebesom in reci: „Naj bo, o Bog! tebi na ljubo.“ In če zvečer ves truden svoje orodje iz rok položiš, preden se podaš k počitku, pokleknj in moli: „Moj Bog! tebi darujem vse svoje delo, vse svoje stopinje, vse kaplje svojega potu, vse, kar sem danes pre

trpel.“ Če tako in s takim namenom delate, blagor vam, kajti vi spolnujete s tem voljo božjo, ker vas je Bog vstvaril za delo.

b) Mi smo pa tudi grešniki. Pred grehom je bilo za prva človeka delo vse drugačno, nego po grehu. Pred grehom brez težave, radostno, po grehu težavno in s sitnostmi skleneno. Po grehu je Bog zemljo preklel, da naj rodi trnje in osat, in v potu svojega obraza naj jo človek obdeluje, dokler se vrne v zemljo. Zemlja je bila prokleta, in človek jo mora v potu svojega obraza obdelovati, ako hoče iz nje si kaj pridelati. Torej je delo za grešnega človeka ne veselje in radost, ampak težava, pokora. Vsaki dan, ki ga preživimo, nas tega prav jasno prepriča. Koliko se mora človek truditi, ako hoče kaj znati, ako hoče, da kaj postane. Koliko mora gospodar skrbeti, da svoje premoženje v dobrem stanu ohrani, in vse svoje dolžnosti poravna. Koliko dela stane marsikaterega očeta, da svoje otroke preživi, da jih oblači, in da jih h kruhu pripravi. Kolikrat se mora ubogi kmet spotiti, preden svoje pridelke v shrambe spravi, preden svoj hram napolni. Kako nezavidljiv je stan ubogega roko-delca, dninarja in še mnogo drugih. V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, je rekel Bog, in kar je bilo za človeka pred grehom veselje, je zdaj za njega težava, grenkost. — In kako bi tudi v tem obziru namenu božjemu zadostovali? Le s tem, da v duhu pokore delamo. To bomo pa storili, ako vsako svoje delo storimo kakor pokoro, ki nam jo je Bog za naše grehe naložil; to storimo, ako večkrat k Bogu zdihnemo: „O moj Bog! jaz sem grešna stvar, in vem, da za svoje grehe oestro kazni zaslužim, rad prenašam vročino in težo dneva, da le svoj dolg pred teboj izbrišem.“ To se pravi v duhu pokore delati, in jaz vam to posebno na srce položim; kajti drugih spokornih del ne morete tako lahko opravljati. Ostri posti, dolge molitve, velike miloščine so reči, katerih večji del vsi ne morete opravljati. Delajte torej vsa svoja dela v duhu pokore in opravljajte vse dolžnosti svojega stanu natanko, da saj s tem Bogu za svoje grehe zadostujete, in to tem bolj, ker sam Bog to od nas tirja.

II. Kaj naj nas pa pri delu tolaži? Sv. vera, katera nam hoče stan življenja polajšati, nam pravi:

a) Po delu sledi počitek. Tudi po najtežavnem dnevu pride večer, to je čas počivanja. Božje razodenje nas uči, da se bodo za nas enkrat vse težave, ki jih moramo zdaj prenašati, končale, in da potem pride počitek. In to je za nas največja tolažba. Popotnik, kateri je že dolgo na potu, se tolaži s tem, da pravi: saj pridem kmalu na svoj dom, in tam se bom odpočil. Ravno tako vesela je

za vse tiste, kateri se na tem svetu trudijo in težko delajo, tolažilna misel: „Moj trud bo trajal še nekaj časa, in potem pride počitek.“

Glej, kristijan moj! ti se potožiš, da moraš v svojem stanu mnogo trpeti, da moraš od jutranje zarje do večernega mraka delati in se truditi, da nimaš nikdar miru in pokoja: nikar ne obupaj, tudi tvojega truda bo enkrat konec, v nebesih se boš izpočil, ako le ohraniš čisto vest in potrpežljivosti ne izgubiš. — Glej, ljubi oče, koliko skrbi je nad tvojo glavo, ako hočeš svojo družino s potrebnim previditi, mnogo dela, pa le malo počitka; pa le potolaži se, angelji Gospodovi ti bodo obrisali pot raz obraz in te pripeljali v večni počitek, ako ostaneš Bogu zvest, v njegovem imenu delo začneš, v njegovem imenu delo končaš. In ti krščanska mati, ti hočeš večkrat obupati, Bog ti je dal obilno družino, ali te obiskal z boleznijo, ali pa poklical k sebi tvojega moža, vse je na tebi, dela čez glavo, in ko drugi vže sladko spijo, si ti še na nogah in delaš; ne žaluj, kajti tudi tebi bo napočil enkrat dan, da se boš odpočila od svojega dela in sprejela večno plačilo, — le na Boga ne pozabi!

b) Po delu pa pride tudi plačilo. Bog je neskončno pravičen in poplača vsakega po njegovih delih, poplačal bo tudi vsako kapljo našega potu, vsaki dan, ki smo ga v delu preživeli, nam bo prinesel velik zaklad, katerega nam ne bo mogel ne tat ukrasti, ne rja snesti. *Delo bo dobro plačano*, pravi sv. Jeronim, *zatorej nam ne sme biti noben trud prevelik, ker ž njim si nebesa pridobimo.* Mnogo ljudi je, ki mislijo, da ako so ves dan božji le samo delali in dolžnosti svojega stanu opravljali, da s tem za nebesa niso nič storili. Toda, preljubi, ta misel je popolnoma napačna. Ako ste v milosti božji in svoja dela, naj bodo še tako navadna in priprosta, iz dobrega namena, zavoljo Boga in njemu v čast opravljate, imate ravno tako, ali pa še morebiti večje zasluženje pred Bogom, kakor n. pr. tisti, ki vse svoje zapusti ter se poda v puščavo. Ali ni to v resnici tolažljivo za vas?

Spominjajte se torej pri svojem delu plačila, katero vas čaka, delajte torej zmiraj tako, da bote tega plačila kdaj pa tudi vredni postali. Delajte s potrpežljivostjo, delajte v duhu pokore, delajte iz ljubezni do Boga. Potem boste lahko na večer svojega življenja rekli: „Gospod! toliko let sem jaz tebi služil, tebi za ljubo, tebi na čast sem prenašal vse težave svojega stanu, iz ljubezni do tebe sem se trudil in potil od ranega jutra do pozne noči, zmiraj sem bil v tvojo voljo udan. Kakšno bo moje plačilo za to? In Gospod se bo z veseljem na te ozrl in ti rekel: „Blagor ti, dobri in zvesti hlapec! pojdi v veselje svojega Gospoda.“ Amen.

Ivan Tomažič.

Pogled na slovstvo.

1. **Die Versuchungen und ihre Gegenmittel nach den Grundsätzen der Heiligen und der grossen Geisteslehrer.** Von Dr. Friedr. H e n s e, Pfarrer. Zweite, vielfach verbesserte Auflage. Mit Approbation des hochw. Herrn Erzbischofs von Freiburg. Freiburg im Breisgau. Herder'sche Verlagshandlung. 1890. 8°. Str. 658. Cena 2 gld. 70 kr., vez. 3 gld. 60 kr. — Prva izdaja te knjige je izšla l. 1884 in dobro došla vsem duhovnim voditeljem. Morebiti si je želel marsikdo, kakor jaz, da bi bila krajša. Seveda — tvarine na tem polju ne nedostaje nikdar in pisatelju se odpira ter ponuja vedno kaj novega. Sedanja izdaja je predelana — takoj v glavnem vprašanju o bistvu skušnjav. Tu pa tam je marsikaj drugače urejeno, nekoliko dodano. Vendar je ta izdaja krajša mimo prve in pač zato ter zaradi poprav tudi rabljivejša. Jako ugajalo nam je, kar smo čitali na koncu knjige. Tu je naveden razsodek škofijskega presojevalca. Tako-le se glasi začetek: »Ta knjiga se odlikuje v mnogoterem oziru dobro pred drugimi enakimi pojavi na ascetičnem polju. Ascetična preiskovanja in velevanja sloné namreč — kar je treba posebno poudarjati — vseskozi na trdni dogmatični podlagi; jezik je lep, izboren, prikupljiv in izrazi so pravilni.« — Žal, da pogrešamo res pri nekaterih ascetičnih pisalcih dogmatične temeljitosti. Ne sme se brez razločka vse pisati, kar se zdi komu dobro, morebiti veličastno, pobožno, sveto: ozirati se treba na nauke sv. vere, na določbe sv. cerkve. Tu mora kritika ostro ravnati in zahtevati, da pisatelj vé, kaj piše. Lahko rečemo, da se nahaja v tej knjigi več, nego pravi naslov. Goreči duhovni vodniki, ki se pečajo s posebno skrbjo z napredujočimi dušami, ki pa skrbé tudi za svoj lastni napredek, rabili bodo lahko to knjigo z velikim duševnim pridom. Zakaj skušnjave so — kakor žalostna, tako tudi splošna posledica izvirnega greha in nanje se moramo vedno ozirati, kakor nas je učil že božji učitelj: »In ne vpelji nas v skušnjavo.«

2. **Grundlinien der Patrologie** von P. Bernhard Schmid O. S. B. Dritte, vermehrte Auflage. Mit Approbation des hochw. Herrn Erzbischofs von Freiburg und Erlaubnis des Ordensobern. Freiburg im Breisgau. Herder'sche Verlagshandlung. 1890. 8°. Str. 180. Cena 96 kr., vez. 1 gld. 11 kr. — Dasi so bile pred to knjižico, ki je izšla prvič l. 1879, druge večje patrologije v rabi, n. pr. latinska Fesslerjeva, nemška Alzogova, vendar je ta jako ugajala takoj v prvi izdaji, (česar se pisatelj teh vrstic najbolje spominja, ker se je po njej učil in sicer jako rad in lahko) in tako je ugajala tudi v drugi in bode pač v tretji, ker si želita učitelj in učenec pregledne in kratke knjige za tako obsiren nauk o sv. očetih. Ta izdaja je v primeri z drugo pomnožena in zboljšana. Nekaj pisateljev (pesnikov: Juvencus, Prudentius, Sedulius in Venantius Fortunatus) je novič sprejetih, drugi so natančneje obdelani in navedene so o njih sodbe drugih pisateljev v izvirniku. Razredba knjige je primerna, razgled jako lahek, spisi so navedeni po večini skoro popolno. Iz življenja pové pisatelj glavne dogodke, spise pa označuje kratko po vsebini in vrednosti. Viri so tudi označeni, kolikor je treba za šolsko učenje. — Tako je ta knjiga jako pripravna za šolsko rabo in dokler nimamo Slovenci slovenske cerkvene zgodovine v hogoslovnem uku, bode pač tudi ta-le patrologijska knjiga za naše potrebe najbolj primerna.

Dr. F. L.